

FAQ – často kladené dotazy

Obecně o soutěži

Proč tuto soutěž vůbec pořádáte?

Je nám jasné, že v podtextu tohoto dotazu se skrývá konstatování, že různých uměleckých soutěží v dnešní době existuje velké množství, a zda tedy má význam k nim všem přidávat ještě soutěž další. Ano, jsme si vědomi toho, že všemožné umělecké, zejména pak literární soutěže ustavičně vznikají (a pochopitelně taky zanikají), do jejich pořádání se pouštějí knihovny, školy, muzea, galerie, všemožné kluby, spolky i literární servery, ovšem to je právě jejich hlavní slabinou – s výjimkou několika málo opravdu velkých a již několik desítek let existujících se o jejich existenci dozví zpravidla jenom „několik málo zasvěcených“, tedy např. pravidelných návštěvníků té které instituce nebo webových stránek, častých čtenářů místního „radničního“ zpravodaje apod. Někdy jsou tyto soutěže také velmi úzce žánrově nebo tematicky zaměřené. To vše má samozřejmě ten důsledek, že se takové soutěže účastní většinou doslova „pár“ prací (často třeba i méně než deset), takže se nezřídka stává, že se na předních pozicích umisťují nebo rovnou vítězí ti přísloveční „jednoocí mezi slepými“. Podobné soutěže pak buď během několika let zaniknou, protože pořadatelům, porotcům ani soutěžícím se nezdá mít valný smysl na něčem podobném participovat více než dva tři roky, anebo naopak velmi rychle zdegenerují v maloměstské „poplácávání se po zádech“, kdy se rok co rok účastní ti stejní autoři, porotcůjí stále ti stejní porotci, takže se každoročně umisťují na předních příčkách či rovnou vítězí pořád ti samí, aniž by ovšem jejich případné úspěchy byly schopné sebemeně vypovídat o skutečné umělecké kvalitě jejich tvorby.

Naše soutěž chce být zcela jiná – nechceme se stát ani soutěží regionální ani soutěží zaměřenou na nějaký úzce vymezený žánr, styl, téma nebo fenomén, ale naopak tím, že – ve spolupráci se školami – oslovujeme mladé lidi z celé ČR, a to různého vzdělání, zájmů, z různých míst i sociálních vrstev, se snažíme stát soutěží mnohem univerzálnější, než je naprostá většina těch, které zatím existují. Naším hlavním cílem, o jehož naplnění se budeme všemi možnými prostředky snažit, je to, aby mladí začínající umělci měli možnost v co možná nejférovějším a nejobjektivnějším soutěžním klání zjistit, jak velký je jejich talent a zda má vůbec smysl, aby se, byť třeba pouze amatérsky, literární nebo výtvarnou tvorbou i nadále zabývali.

Proč je vaše soutěž tak úzce věkově vymezená?

Právě z důvodu co možná největší objektivity a férovosti, aby mladí lidé soutěžili výhradně „mezi sebou“, tedy měli jako konkurenty pouze soupeře zhruba stejného věku. Navíc soutěží zaměřených výhradně na dospívající, je velmi málo. Uměleckých soutěží pro děti je značné množství – a některých z nich se v jedné z věkových kategorií může účastnit i mládež do 15 nebo dokonce 16 let. Nedomníváme se ovšem, že začínajícímu patnácti nebo šestnáctiletému umělci účast v podobné soutěži přinese tolik potřebnou zpětnou vazbu. Dospívající proto velmi často raději volí variantu účasti v soutěžích, kde žádná horní ani spodní věková hranice není, čímž se ovšem zase více či méně hendikepují, protože naprostá většina zde soutěžících jsou dospělí, a to někteří z nich rozhodně nikoli začínající, ale zhusta již protřelí a zkušení tvůrci, proti nimž samozřejmě mladý začínající umělec má šanci dosti malou.

Naší snahou je, aby v této soutěži byla pokud možno po všech stránkách „vyrovnaná váhová kategorie“. Předpokládáme, že naprostá většina soutěžících budou úplní (být třeba velmi talentovaní) amatéři, „jdoucí na trh“ nikoli s vlastní kůží, ale se svými uměleckými prvotinami, čemuž je celá koncepce naší soutěže přizpůsobená. Rozhodně to však neznamená, že naše odborné poroty budou nějak blahosklonně shovívavé, že „přimhouří oko“ nad gramatickými hrubkami, mizernou stylistikou, logickými „seky“ nebo faktografickými neznalostmi u

fan-fiction nebo nad zjevným nezvládnutím kompozice, proporcí, perspektivy či použité výtvarné techniky u fan-artů. Vzhledem k věku soutěžících naopak předpokládáme, že základy literárního nebo výtvarného řemesla už solidně ovládají a, vzhledem k tomu, že se jedná o lidi skoro dospělé nebo již zcela zletilé, že jsou schopni dostatečně kriticky posoudit své vlastní schopnosti a nebudou tudíž mít tendence pouštět se do žánru nebo uměleckého stylu, na který „nemají“.

Z tohoto důvodu také, bude-li účast v některém soutěžním ročníku opravdu velmi nízká, může dojít i rozhodnutí opublikovat, případně veřejně vystavit, méně než první desítku soutěžních fan-fiction/fan-artů.

Proč právě fan-fiction a fan-art?

Protože se snažíme vidět dnešní mládež takovou, jaká skutečně je – jsme vážně na hony vzdáleni tomu, abychom staromilsky lamentovali nad tím, že většina dnešních dospívajících toho ví podstatně víc o Lady Gaga než o Boženě Němcové, mentorsky zvedali prst, že místo Jiráska čtou Hru o trůny a manga komixy jim říkají více než Rembrandtovy obrazy, nebo vraštili čelo nelibostí nad tím, že Star Wars, Star Trek nebo Hunger Games jsou pro ně víc, než kompletní dílo Ingmara Bergmanna i s Fellinim a Formanem dohromady. Není pravdou, že „dnešní mladí“ nechtou a nezajímají se ani o hudbu, film nebo výtvarné umění – oni pouze nechtou, nesledují a neposlouchají to, co si (někteří) dospělí myslí, že by číst, poslouchat a sledovat měli či přímo museli. My tyto skutečnosti nijak nehodnotíme, ale bereme jako fakt, ze kterého naopak při koncepci naší soutěže vycházíme.

Domníváme se, že mnoho talentovaných mladých lidí má tendence jako jeden z prvních svých uměleckých „pokusů“ tvořit jisté literární nebo výtvarné variace či parafráze na svá oblíbená díla, své zamilované literární, filmové nebo herní světy, případně své zbožňované celebrity, ovšem zpravidla se nesetkávají s patřičným pochopením – buď jsou obviňováni z plagiátorství či dostávají „dobré rady tetky Radky“, že by měli psát/kreslit něco „normálního“, „pořádného“ a „rozumného“, nebo jejich okolí, příslušného světa nebo fenoménu absolutně neznalé, vůbec nechápe, co se svou tvorbou snaží vyjádřit. Což někdy může vést i k tomu, že takovýto mladý tvůrce na případné další umělecké pokusy raději rezignuje – a to je podle našeho názoru škoda.

V naší soutěži se ale nikdo za své zájmy, oblíbené světy a fenomény i případné „idoly“ nejen, že nemusí stydět, ale naopak je může zcela naplno přiznat a ještě k tomu umělecky zpracovat – a to ať je fanouškem Sherlocka Holmesa nebo kapely Sabaton, Naruta nebo Star Wars, Hobita nebo Sebastiana Vettela, Písně ledu a ohně nebo Doktora House.

Vzhledem k tomu, jak široce pro účely naší soutěže fan-fiction a fan-art pojímáme, snad žádný mladý autor by neměl mít problém vybrat si jak téma, které mu bude plně vyhovovat, tak žánr, techniku a styl, kterými se mu bude nejlépe pracovat.

Co mi účast ve vaší soutěži přinese?

Máte-li na mysli peníze nebo jiné materiální požitky, tak předem upozorňujeme, že v tomto směru mnoho očekávat nemůžete. Ani finalisté nebo dokonce vítězové nezískají nic víc než pár drobných dáreků, s tematikou soutěže nějak souvisících. V tomto ohledu ovšem naše soutěž není nikterak výjimečná, naopak amatérské umělecké soutěže, které vítězům poskytují nějaké výrazné finanční či jiné materiální odměny, by se daly spočítat na prstech jedné (a to ještě neopatrně pod cirkulárku strčené) ruky.

Zajímá-li vás však něco jiného, než pouhý „mrzký mamon“, tak tato soutěž nabízí poměrně hodně. V první řadě možnost poměřit si své schopnosti a talent výhradně se svými vrstevníky, a to dokonce (zvláště v prvním kole) s těmi, kteří oblibují stejný nebo dosti podobný fenomén jako vy. Dále možnost zjistit (opět v prvním kole), jak moc jste schopni svou tvorbou oslovit lidi mimo okruh vašich nejbližších, tedy rodiny a kamarádů, nakolik se to, co jste stvořili, bude líbit

někomu, kdo vás vůbec nezná, nikdy vás neviděl (a třeba ani nikdy neuvidí), a to ať se jedná o někoho zhruba vašeho věku nebo mnohem staršího či naopak mladšího (není totiž vůbec vyloučeno, že laickými hodnotiteli budou často kamarádi, sourozenci, ale taky rodiče a možná učitelé mnohých soutěžících, stejně jako různí „náhodní kolemjdoucí“).

Pokud nepostoupíte do druhého kola, budete se moci seznámit s pracemi svých úspěšnějších soupeřů a tak zjistit, jakých chyb jste se dopustili (a oni ne), pokud naopak do druhého kola postoupíte, můžete si být jisti, že nyní vaši práci již nehodnotí laikové pouhým intuitivním stylem „líbí-nelíbí“, ale profesionálové, které zajímá originalita, umělecká kvalita i zvládnutí řemesla (a pokud jedno z toho chybí nebo je přítomno jen v míře nepříliš významné, na dobré umístění to není). Jestliže ve druhém kole nebudete úspěšní, ze sborníku toho nejlepšího máte opět šanci zjistit, proč a v čem byli konkurenti lepší, pokud naopak uspějete, čeká vás nejen „pět minut slávy“ (a nějaký ten již zmíněný malý dárek), ale taky možnost setkat se s „podobně postiženými“ vrstevníky a dokonce i s profesionály, a třeba si s jedněmi i druhými o své tvorbě chvíli popovídat. Galavečer je veřejně přístupný, takže se jej jako diváci mohou zúčastnit i všichni ti méně úspěšní, kteří nepostoupili do druhého kola nebo ve druhém kole neuspěli, a ani jim samozřejmě nikdo nebrání v tom, aby se pokusili popovídat si s někým z konkurentů nebo členů odborných porot, ovšem předem upozornujeme, že pravděpodobnost, že si právě vaši soutěžní práci někdo z nich bude pamatovat, není příliš velká.

A kdo ví, budete-li v soutěži úspěšní, možná někoho vaše práce zaujme natolik, že vám nabídne, zda byste nechtěl nějaké své další (nyní již nejspíš nikoli fan) dílo vytvořit přímo pro jím vydávanou knihu nebo časopis.

Proč jsou pravidla ve vaší soutěži tak přísná?

Ani pořadatel ani administrátor nejsou vaši nepřátelé, a pravidla této soutěže zde rozhodně nejsou proto, aby vám znepríjemňovala život, bránila vám v tvůrčím rozletu nebo dokonce zabraňovala kvalitním dílům zvítězit, ale přesně naopak. Lidé z vedení pořadatelské organizace, administrátor této soutěže i odborní porotci jsou lidé, kteří mají opravdu bohaté zkušenosti s organizováním i porotcováním uměleckých soutěží, a jejich jedinou snahou tudíž je, aby tato soutěž byla co možná nejkvalitnější a současně nejobjektivnější.

Jestli máte např. pocit, že v naší soutěži „vlastně vůbec o nic nejde“, není nám pak jasné, proč se jí za prvé chcete účastnit a za druhé proč v ní tolik toužíte vyhrát, případně někomu jinému dopomoci k vítězství, a to třeba i za cenu podvodů a dalších nečestností. Připadá-li vám naše soutěž zbytečná nebo hloupá, tak se jí přece nemusíte účastnit, my ani vás ani nikoho jiného k účasti v ní nijak nenutíme. Naprostá většina těch, kteří se jí účastnit chtějí, jí však za zbytečnou, nesmyslnou ani hloupou nepovažuje, a tito lidé si rozhodně zaslouží, aby jim účast ani případný dobrý pocit z úspěchu v ní svým jednáním nikdo jiný nepokazil.

A ještě jedno varování – uvědomte si, že věčně vám nebude těch „-náct“. Takže si zkuste představit, že se z vás časem stane významný vědec, univerzitní profesor, starosta, ředitel velké firmy, primář kliniky, soudce, diplomat... a nebo třeba i slavný spisovatel či malíř, a pak na vás „praskne“, že jste před dvaceti lety podváděl(a) ve fan-fiction a fan-art soutěži pro teenagery. Vážně by vám to stálo za to?

Věkový limit:

Čtrnáct mi bude dva dny po uzávěrce vaší soutěže, můžu se zúčastnit?

Litujeme, ale nemůžete. Pokud neoslavíte své čtrnácté narozeniny ani v den uzávěrky naší soutěže, nemůžete nám svou soutěžní práci poslat, ale musíte si počkat až na příští ročník. Doporučujeme vám, abyste v době tohoto čekání své dílo nikde nezveřejňoval, protože jinak byste se s ním naší soutěže už nemohl zúčastnit. Nebo tedy, pokud chcete, můžete zkusit štěstí

v jiné soutěži, která věkové omezení nemá, potom se ale už nikdy v budoucnu s touto konkrétní prací naší soutěže zúčastnit nemůžete, ale musíte vytvořit dílo jiné. Stejně tak pokud své dílo, které jste nám nyní chtěl poslat a nemohl, během čekání na další ročník soutěže někde zveřejníte, budete muset pro tento další ročník soutěže vytvořit něco nového.

Je mi patnáct a chci se zúčastnit vaší soutěže s fan-artem, který jsem namalovala, když mi bylo, třináct. Je to možné?

Možné to samozřejmě je, pravidla soutěže to nijak nevylučují. Přesto vám ale doporučujeme, abyste si to velmi dobře rozmyslela, není vůbec snadné konkurovat dílům starších uměleckých „rivalů“, málokdo (čest výjimkám) má ve třinácti řemeslo zvládnuté stejně dobře jako v osmnácti nebo v devatenácti. Nechte si někým starším a zkušenějším (např. vaším učitelem výtvarné výchovy) vaši práci posoudit, jak velké by podle něj mohla mít šance na úspěch.

Ta stejná rada samozřejmě platí, možná ještě i v o něco větší míře, pro autory fan-fiction. Posílat nám do soutěže povídku nebo básničku, kterou jste napsali, když vám bylo deset, a od té doby jste ji nijak neupravovali a nevylepšovali, není zrovna nejlepší nápad.

Je mi osmnáct, ale nestuduji žádnou střední školu. Můžu se vaší soutěže zúčastnit?

Samozřejmě. Jediným omezením kladeným na naše soutěžící je věk mezi 14 a 19 lety. Naše soutěž je sice určena především pro žáky vyšších ročníků základních škol a středoškolské studenty, a na základních a středních školách je také nejvíce propagována, ale to, zda ten který konkrétní soutěžící v době, kdy se naší soutěže účastní, nějakou školu navštěvuje či nikoli, natož pak jakou školu přesně, je nám zcela lhostejné. Naopak jsme velmi potěšeni, že se o naší soutěži dozvěděl a má o ni zájem i někdo, na koho její propagace není primárně cílena.

Jsem studentka střední školy, ale už mi bylo devatenáct. Rozumím tomu správně, že se vaší soutěže nemůžu zúčastnit?

Ano, rozumíte tomu naprosto správně. Je nám velmi líto, že vás naše pravidla z účasti v soutěži vylučují, ale naše soutěž je určena především dospívající mládeži. Uměleckých soutěží pouze pro dospělé či takových, kde není na soutěžící kladeno žádné omezení co do věku, je poměrně hodně. Zkuste proto štěstí v některé z nich.

Původně jsme dokonce počítali s omezením věku soutěžících na 18 let, ale nakonec jsme maximální věkovou hranici pro účast v soutěži posunuli až na 19 let. A to z toho důvodu, že v dnešní době je jednak poměrně častý odklad školní docházky o jeden rok, a navíc, mimo studentů šesti a osmiletých gymnázií, drtivá většina středoškoláků před vstupem na střední školu absolvuje základní školu o devíti, nikoli osmi třídách (jak tomu bylo např. u jejich rodičů), takže studenti, kteří v době maturit či ještě před nimi slaví své devatenáctiny, jsou poměrně obvyklým jevem. Na straně druhé nechceme dalším zvýšením věkové hranice (např. na 20 let) výrazně znevýhodňovat mladší soutěžící, pro které jsou starší soupeři mnohdy i tak dost těžkou konkurencí.

Už mi bylo devatenáct, ale povídku, kterou bych chtěl do soutěže poslat, jsem napsal, když mi bylo sedmnáct. Můžu se soutěže zúčastnit?

Je nám líto, ale nemůžete. Pravidla mluví jasně – důležité je, kolik je vám let v den uzávěrky soutěže, nikoli kolik vám bylo, když jste své dílo vytvořil. Důvod je ten, že za prvé nemůžete nijak věrohodně prokázat, že jste povídku opravdu napsal v sedmnácti a nikoli třeba před týdnem, a za druhé i kdyby toto vaše tvrzení bylo pravdivé a nezvratně prokazatelné, není příliš pravděpodobné, že byste od té doby tuto povídku nijak neupravoval a zejména že byste se

nepokusil opravit na ní všechny případné nedostatky těsně před tím, než byste ji do soutěže zaslal. Dobrý umělec se totiž mimo jiné vyznačuje i tím, že je ke svému dílu značně kritický a vidí na něm chyby, je tedy vysoce pravděpodobné, že na díle, se kterým chce někde soutěžit, se ještě před jeho odesláním do soutěže pokusí odstranit všechny vady, kterých si je vědom. Stejně jako v předchozím případě vám můžeme poradit pouze to, abyste s touto povídkou zkusil štěstí v nějaké jiné soutěži.

Spoluautorství:

Povídku jsem napsala s kamarádkou, které ale ještě nebylo ani třináct. Můžu se s touto povídkou vaší soutěže zúčastnit?

Ne, nemůžete. Podle pravidel naší soutěže musí být v době uzávěrky soutěže starší 14 let oba dva spoluautoři.

Nemůžete se naší soutěže s touto povídkou soutěže zúčastnit ani, pokud byste nám zatajila skutečnost, že tato práce má spoluautora, kterému ještě nebylo čtrnáct. Podobné jednání je totiž pokusem podvodně obcházet pravidla, za což je trestem diskvalifikace takového díla ze soutěže. Je pochopitelně možné, že bychom se o tomto vašem podvodu nikdy nedozvěděli, ale málokterá lež se dlouho utají, a za tu ostudu, která by potom následovala, by ani případné vaše vítězství nikdy nestálo, to nám věřte. A pokud byste se podobného podvodu nebo nějakého jiného porušení pravidel dopustila ještě jednou, mohla byste dokonce být ze soutěže vyloučena navždy.

S psaním povídky mi pomáhal můj dvacetiletý brácha. Můžu se soutěže zúčastnit, když ho jako spoluautora neuvedu?

Ne, nemůžete. Jedná se o porušení hned několika bodů našich pravidel, případně o snahu záměrně a podvodným způsobem pravidla obejít, za což je trestem okamžitá diskvalifikace soutěžní práce v tomto ročníku a může vám za to hrozit i trvalé vyloučení z možnosti se naší soutěže účastnit. Stejně jako v předešlém případě je sice možné, že bychom na tento váš podvod nepřišli, ale neměl byste se na to příliš spoléhat, třeba kamarádi jsou dost „ukecaní“, a závist je velmi nepěkná vlastnost, která lidi občas vede k ledasčemu nekalému, třeba k prozrazení tajemství. Navíc – položte si otázku sám sobě, opravdu byste chtěl zvítězit jenom „díky“ podvodu?

Je nás pět kamarádů a spolu píšeme fan-fiction. Proč se nemůžeme vaší soutěže zúčastnit?

Naší soutěže se zúčastnit samozřejmě můžete, kdokoli z vás se svým vlastním dílem. Pokud nám však do soutěže chcete poslat pouze dílo, které jste vytvořili kolektivně, mohou být jako spoluautoři uvedeni nejvýše dva z vás. Je samozřejmě ryze vaší věcí, jak (a zda vůbec) se na tom dohodnete, vy sami asi nejlépe víte, kdo má na tomto vašem kolektivním díle největší zásluhy.

Naše dlouholeté zkušenosti nám říkají, že větší autorské kolektivy v oblasti umění (na rozdíl od vědy) fakticky neexistují. V literatuře jsou i dva spoluautoři spíše výjimkou nežli pravidlem, a v malířství je autorská dvojice věcí téměř neznámou. V případě tří a více spolutvůrců jednoho díla, zvláště pokud se jedná (jako v případě naší soutěže) pouze o jednotlivou (a ještě ne zrovna dlouhou) povídku, báseň nebo obraz, se téměř vždy má situace tak, že hlavním „tahounem“, a tedy skutečným autorem, je pouze jeden, u větších skupin pak maximálně dva lidé z této skupiny, zatímco všichni ostatní fungují tak leda jako dodavatelé nápadů, „odborní“ a jiní poradci, nebo dokonce docela obyčejní „kibicové“.

Zároveň žádáme všechny fanovské skupiny (fan-kluby, sci-fi kluby apod.), aby se nepokoušely

obcházet pravidla naší soutěže tím, že skutečnými autory soutěžního díla by byli ti nejstarší z vás, ale jako formální autor nebo spoluautoři výsledného „kolektivního“ díla by byl uveden někdo ze středoškoláků, co na schůzky vašeho klubu nebo na debaty na vašich webových fórech či facebookových stránkách taky občas dochází. Podobné jednání je hrubým porušením pravidel naší soutěže a v případě, že se na něj přijde, následuje diskvalifikace zaslané soutěžní práce a hrozí zde i riziko, že všichni, kdo se na tomto podvodu podíleli, si tím navždy zablokují možnost se naší soutěže účastnit, nebo si přinejmenším svou pozici v dalších ročnících významně zkomplikují, protože na ně bude už předem pohlíženo s velkou nedůvěrou jako na potenciální podvodníky.

Kamarádka mi poradila, o čem mám psát. Musím ji uvést jako spoluautorku?

Tato věc záleží výhradně na dohodě vás dvou. Vy samy musíte vědět, zdali je výsledné dílo opravdu vašim společným, nebo zda jedna té druhé pouze poradila něco ve smyslu „hele, já si myslím, že bys do té soutěže mohla psát povídku o tomhle a o tomhle“.

Je poměrně časté, že spisovatelům, výtvarníkům i jiným umělcům jejich kamarádi nebo příbuzní dodávají nápady, a to jak vědomě tak i nevědomky. Je ale přinejmenším obyčejnou slušností, aby o tom takový kamarád či jiný blízký věděl. Prachsprostě krást cizí nápady se nevyplácí. Za prvé tím velmi pravděpodobně přijdete o přítele, za druhé pokud to „praskne“, budete z naší soutěže s ostudou vyloučena, a za třetí i pokud by se na to nepřišlo a vašemu kamarádovi to nevadilo, můžete si takovýmto jednáním svou šanci na vítězství podstatně snížit. Pokud se totiž v jednom roce v jedné soutěži sejde několik děl, které jsou si co do námětu, zápletky, pointy nebo celkového vyznění podobné, největší šance na vítězství, případně zisk některé z mimořádných cen, má zcela logicky něco, co je úplně jiné. Jak laičtí hodnotitelé, tak i odborníci si na uměleckých dílech ze všeho nejvíc cení originality. Je samozřejmě možné, že nějaké „všeobecně profláklé téma“ právě vy dokážete zpracovat natolik nevšedním způsobem, že tím porotce naprosto uchvátíte. Jestliže si v tomto opravdu natolik věříte, pak do takového rizika pochopitelně klidně běžte.

Já jsem provedl perokresbu, kamarád ji pak temperami vybarvil. Mám ho uvádět jako spoluautora?

Ne, že máte, ale přímo musíte. Váš kamarád má nesporné zásluhy na vzniku a výsledné podobě soutěžního díla. Pokud byste jej jako spoluautora neuvedl, jednalo by se o jednoznačné porušení pravidel. To samé platí v případě, kdy jeden ze spoluautorů kreslí např. postavy a druhý něco jiného (budovy, lodě, flóru a faunu nebo pozadí).

Původnost, nepublikovanost a anonymita soutěžního díla

Co je to plagiát?

Zcela obecně řečeno je plagiát snaha autora „chlubit se cizím peřím“, tedy dílem, které sám nevytvořil. Plagiovat lze mnoha různými způsoby, od prostého okopírování celého díla (v dnešní době zvláště snadné pomocí Ctrl+C a Ctrl+V) a jeho zveřejnění pod svým jménem, přes to, že takový plagiátor okopíruje pouze část cizího díla nebo v okopírovaném díle či jeho části pozmění pár drobných detailů (název díla, jména hlavních hrdinů, barvu oblečení, vlasů nebo třeba pozadí na obraze atd.) a výsledný „guláš“ vydává za své původní dílo, a konče tím, že „pouze“ někde bezostyšně ukrade nápad na námět, postavy, zápletku nebo pointu.

Vzhledem k tomu, že naše soutěž je soutěží ve fan-fiction a fan-artu, nepovažujeme samozřejmě za plagiátorství, když ve svém díle používáte reálie nebo hrdiny vymyšlené jinými autory, musíte ovšem čestně uvést, na který konkrétní svět/světy nebo reálnou osobu/osoby vaše

fan-fiction nebo fan-art je, a zároveň pak musíte tento svět, realie nebo hrdinu uvádět (zejména co do jmen a názvů) přesně tak, jak je vymyslel původní tvůrce – je tedy zcela nepřípustné, pokud váš příběh vypadá jako „rodný bratr“ např. Hvězdných válek, ale místo Luka a Leiy se hlavní hrdinové jmenují nějak jinak. Při psaní fan-fiction byste se ale vždy měli snažit ve vašem díle přinést něco vlastního a nového. Rozhodně není dobrou fan-fiction povídkou, pokud pouze svými slovy převyprávíte děj nějakého vašeho oblíbeného filmu, seriálu, knihy nebo počítačové hry, případně vlastními slovy popíšete nějakou svou zamilovanou scénu. Výjimkou může být leda případ, kdy i tímto způsobem původní dílo získá nějakou novou kvalitu, nečekaný přesah nebo „jiný rozměr“, tedy např. že děj takového díla či konkrétní scénu popíšete ve verších, jako vypravěče zvolíte zcela nečekanou postavu nebo celé vyprávění záměrně pojmete jako crazy komedii, satiru či parodii.

Rovněž tak fan-artem rozhodně není to, že podle předlohy nebo fotografie obkreslíte vaši oblíbenou románovou postavu, celebritu nebo filmovou scénu. Stejně jako fan-fiction, i fan-art musí být o tom, že do výsledného díla vnesete vlastní invenci a pohled na věc, cokoli nového, originálního, zkrátka ryze svého.

Obrázek, se kterým se chci zúčastnit vaší soutěže, jsem sice před časem zveřejnil na svých stránkách, ale už jsem ho smazal. Můžu se za těchto okolností s tímto dílem soutěže zúčastnit?

Nemůžete. To, že jste dílo, se kterým chcete soutěžit, ze svých stránek smazal, ještě vůbec neznamená, že se nemůže vyskytovat na internetu nikde jinde. Mohlo se třeba někomu líbit natolik, že si je zkopíroval na vlastní stránky. Zejména na facebooku pokud jednou něco zveřejníte na své zdi, absolutně ztrácíte kontrolu nad tím, kdo všechno a kde to bude sdílet. Stejně tak je pravděpodobné, že kvůli tomu, že vaše dílo bylo po nějakou dobu veřejně přístupné na internetu, může být některým porotcům (ať laickým nebo odborným) více či méně povědomé, což může znamenat jenom dvě věci – buď jim bude předem známo také jméno jeho autora, případně si jej nějakým způsobem dodatečně zjistí, čímž jste se dopustil toho, že jste svou nedbalostí porušil anonymitu vás jako soutěžícího, anebo sice porotci nevědí ani nezjistí, kdo je autorem tohoto soutěžního díla, ale budete nejspíš považován za plagiátora. V obou dvou případech může být vaše dílo ze soutěže pro porušení pravidel vyloučeno nebo přinejmenším si jako podezřelý z plagiátorství svou pozici v soutěži a případné šance na úspěch výrazně zhoršíte.

Můžu do soutěže poslat báseň, jejíž starší verzi jsem před časem zveřejnila na internetu, ale od té doby jsem ji předělala a taky jsem jí dala úplně jiný název?

Nemůžete. Jedná se o případ velmi podobný případu předešlému. Za prvé je to porušení pravidel a za druhé, i kdybychom toto porušení pravidel náhodou nezjistili, je dost dobře možné, že někdo z hodnotitelů tuto starší verzi vaší básně zná. V tom „nejlepším“ možném případě se tudíž vystavujete podezření z plagiátorství, což vám k úspěchu v soutěži opravdu nepomůže, spíše naopak. Porotci, a to jak laičtí tak odborní, mají poměrně značnou nedůvěru až nechuť k dílům, u kterých když je začnou číst, mají velmi intenzivní pocit, že tuto věc dávno znají. I v případě, že se jedná o dílo mimořádné kvalitní, získá zpravidla mnohem horší výslednou pozici, než by tomu bylo v případě, že by jej porotci předem neznali.

Je porušením pravidel, pokud jsem svým kamarádům řekl, že se účastním vaší soutěže a jak se moje povídka jmenuje?

Pokud jste jim to pouze ústně řekl, zatelefonoval, napsal do smsky nebo do mailu, tak to porušení pravidel není. Pokud jste ovšem oznámení o tom, že se naší soutěže účastníte a jak se vaše soutěžní dílo jmenuje, zveřejnil např. na své zdi na facebooku, na twitteru, na svých

webových stránkách, vyvěsil jste to na nástěnku ve škole apod., tedy jste tuto informaci zveřejnil takovým způsobem, že se k ní může snadno dostat prakticky kdokoli, tedy i včetně případných laických či dokonce odborných porotců, porušením pravidel to je.

Vůbec vám doporučujeme, abyste příliš veřejně nešířil informaci o tom, pod jakým názvem vaše dílo v tomto ročníku soutěží, případně podrobnosti o tom, o čem je či co je jeho námětem. Nemůžete nikdy vědět, kdo ze spolužáků nebo známých je váš skutečný přítel a kdo pouze přátelství předstírá, a tak z pomsty, vzteku nebo třeba ze závisti, případně taky z docela obyčejné hlouposti, začne roztrubovat do světa (možná zrovna na tom facebooku) že jste autorem té a té soutěží práce.

Stejně tak vám opravdu nedoporučujeme, abyste vy sám zveřejňoval informace o tom, kdo je autorem jiného soutěžního díla, pokud jste se k nim náhodou nějak dostal. Zejména pokud jste v pokušení se touto formou vy sám „pomstít“ někomu, koho nemáte rád. Za prvé podobné jednání není vůbec hezké a za druhé se tím vystavujete riziku, že byste mohl být sám ze soutěže vyloučen, a za to přece „ta protivná Andula“ ze sousední třídy nestojí. Ale ani pokud tím nezamýšlíte nic špatného, naopak je třeba vašim úmyslem dotyčné osobě pomoci, tak to nedělejte. Nepomůžete tím ani sobě ani tomu druhému, naopak vás oba zbytečně vystavujete riziku diskvalifikace.

Svou fan-fiction jsem poslala do vaší soutěže a ještě do dvou dalších. Je to porušení vašich pravidel?

Pokud jsou v obou dvou případech jména všech autorů soutěže se účastníci odtajňována až po slavnostním vyhlášení výsledků soutěže naší, porušením pravidel naší soutěže to není. Pokud k odtajnění jmen soutěžících v některé z těchto soutěží dojde před naším slavnostním galavečerem, ale v době, kdy už je hlasování odborných porot uzavřené, je to z našeho hlediska také vcelku v pořádku, protože tím žádnou neoprávněnou výhodu ani handicap nezískáváte. Může se ovšem stát, že kvůli tomuto jednání budete naopak vyloučená z některé z těchto soutěží, protože to bude „pro změnu“ porušením jejich pravidel. Mnoho soutěží dosti zásadně trvá, podobně jako my, na tom, aby v ní soutěžila pouze díla dosud nepublikovaná – a vzhledem k tomu, že všechna díla zaslaná do naší soutěže jsou pro účely hodnocení laickou porotou uveřejněná na našich webových stránkách, byť anonymně, mohlo by to pořadatelům těchto jiných soutěží vadit. To už si ale musíte zjistit vy sama, jestli svou účastí v naší soutěži náhodou neporušujete pravidla těchto dalších soutěží.

Je porušením pravidel, pokud mou povídku před odesláním do soutěže četlo několik mých kamarádů?

V zásadě není. Je zcela normální, ba spíše chvályhodné, pokud má autor své „beta-čtenáře“, kteří mu tím pádem pomohou „vychytat“ co nejvíce logických, stylistických, gramatických nebo faktografických chyb, kterých se ve svém díle dopustil. I slavní a zavedení spisovatelé mívají své „bety“, případně i odborné nebo jazykové poradce. Je zcela normální, že nikdo neví všechno, ba dokonce i to, že si autor často na svém díle všimne „do očí bijící“ chyby až v okamžiku, kdy ho na ni upozorní někdo jiný.

Velice ovšem záleží na tom, jakou formou se svým dílem své kamarády, příbuzné či jiné „bety“ (např. učitele) seznámíte. Pokud jim dáte k přečtení výtisk své povídky/básně nebo jim ji pošlete mailem, je to v pořádku, rozhodně ale není vhodnou formou (a naopak je jednoznačným porušením pravidel), pokud byste svou povídku/báseň zveřejňoval (být třeba i po částech a anonymně) např. na nějakých fanovských stránkách. To stejné samozřejmě platí pro fan-arty – někomu svoje dílo ukázat nebo přeposlat mailem je něco úplně jiného, než ho veřejně vystavit na nějaké webové či facebookové stránce. Můžete ale, aniž by to bylo porušení pravidel, za účelem debaty o svém díle vytvořit uzavřenou skupinu na facebooku, kam budou mít přístup

pouze vámi pozvaní, případně si vytvořit vlastní webové stránky, kam bude vstup pouze na heslo, takže tam budou moci přijít pouze ti, kterým toto heslo dáte. V tomto případě byste ale onu skupinu nebo stránky měl nazvat nějak neutrálně, např. „Karlova tvorba“, nikoli názvem shodným s názvem vašeho literárního nebo malířského díla, se kterým plánujete soutěžit. A, jak už jsme taky psali výše, dobře si vybírejte, komu do takové uzavřené skupiny nebo na zaheslovaný web umožníte přístup – čím více lidí, tím větší riziko, že někdo z hlouposti nebo zlomyslnosti vaši identitu jako autora té které soutěžní práce prozradí.

Můžu svou soutěžní povídku nebo její část použít jako domácí úkol ze slohu?

Porušením pravidel to není, pokud tuto slohovou práci uvidí pouze váš učitel češtiny. Je-li ale na vaší škole zvykem, že jsou nejlepší slohové práce na hodinách veřejně předčítány, vyvěšovány na nástěnky, otiskovány ve školním časopise nebo publikované na webových stránkách školy, tak v případě, že by se tato vaše slohovka stala jednou z nejlepších, musíte vašemu češtináři/vaší češtinářce nějak vysvětlit, že tato slohová práce je zároveň soutěžní povídkou či její částí, a proto nesmí být nijak zveřejněna minimálně do uzavření hodnocení toho kola naší soutěže, kterého se účastní, jinak byste mohl být ze soutěže diskvalifikován.

Pokud použijete jako slohovou práci svou povídku nebo její část až poté, co neprošla do druhého kola nebo bylo hodnocení druhého kola naší soutěže už uzavřeno, či případně dokonce až po našem slavnostním galavečeru, je nám samozřejmě už zcela jedno, jak s ní váš učitel/vaše učitelka češtiny případně naloží, nebo jakým způsobem a kde všude bude na vaší škole tato fan-fiction zveřejněna. Jinak je samozřejmě taky na vašem zvážení, zda svého učitele/svou učitelku opravdu potěšíte tím, když jako domácí úkol předložíte povídku nebo její část, kterou jste napsal před několika měsíci pro naši soutěž. Rozhodne-li se takovouto vaši „snahu“ ocenit nedostatečnou, nás z toho, prosím, neviňte!

Je porušením pravidel, pokud jsem své soutěžní dílo zároveň poslala do časopisu?

Pokud jste schopna se s redakcí dohodnout, že k případnému zveřejnění tohoto vašeho díla dojde až po slavnostním vyhlášení výsledků naší soutěže, nijak zásadně nám to nevadí. Jestliže se takto nedohodnete a vaše dílo by bylo zveřejněno dříve, jednalo by se o porušení našich pravidel. Zda by došlo k diskvalifikaci takového vašeho díla, by záleželo na tom, kdy přesně by k tomuto zveřejnění došlo a zdali vaše dílo v naší soutěži postoupilo nebo nepostoupilo do druhého kola. Pokud vaše dílo do druhého kola „neprošlo“ a po uzavření hodnocení našeho prvního kola je někde zveřejněné, žádnou výhodu jste tím v naší soutěži nezískala a dostatečným „trestem“ je pro vás nejspíš už jenom to, že v naší soutěži nemáte šanci na vítězství. Stejně tak pokud ke zveřejnění dojde poté, co odborná porota skončila své hodnocení prací postoupivších do druhého kola, jedná se sice o porušení pravidel, ale žádnou výhodu jste tímto porušením nezískala, takže diskvalifikace by byla neúměrně tvrdým trestem. Pokud ovšem ke zveřejnění dojde v době, kdy probíhá hodnocení laickou porotou, případně ke zveřejnění díla postoupivšího do kola druhého v době, kdy ještě hodnocení tohoto kola není uzavřené, je to jednoznačný důvod k diskvalifikaci takovéto soutěžní práce.

Upozorníme vás ještě na to, že některé redakce nemají zrovna v lásce autory, co se snaží mít pořád někde nějaká „zadní vrátka“ a „více želízek v ohni“ a tak jedno a to stejné dílo posílají všude možně. Může se stát, že redakce, která by vaše dílo jinak uveřejnila, se s vámi v okamžiku, kdy s ní začnete „licitovat“ o tom, kdy přesně jej uveřejnit smí a kdy ještě ne, odmítne bavit a vaše dílo vám pěkně „hodí na hlavu“.

Proč vlastně trváte na anonymitě soutěživých?

Naprostá většina seriózních uměleckých soutěží je anonymních. Důvodem je snaha o to, aby

taková soutěž byla co možná neobjektivnější. Má spolu soupeřit pouze kvalita samotných jednotlivých soutěžních prací, nikoli případné dobré nebo špatné vlastnosti jejich tvůrců ani jiné jejich (ne)schopnosti či další charakteristiky, které s kvalitou díla jako takovou nemají nic společného. Čím méně toho porotce o autorovi díla ví, tím je zpravidla při jeho hodnocení objektivnější. Zejména laická veřejnost mívá – ještě i dnes – všelijaké podivné předsudky (jako např. že holky neumějí napsat dobrou sci-fi, akční detektivku nebo horor, a kluci zas neumí psát milostné verše), eventuálně tendence dávat kladné hlasy někomu, kdo je jim z nějakého důvodu sympatický, bez ohledu na kvalitu jeho díla. Odborní porotci jsou profesionálové, takže se nad případné předsudky, sympatie a antipatie dokážou povznést daleko více, ovšem i oni jsou jenom lidé, takže pokud by o soutěžících měli nějaké informace, mohli by mít určité, byť třeba i podvědomé, tendence k neobjektivitě. Např. by mohli určité konkrétní dílo porovnávat s díly jiných soutěžících toho stejného věku nebo vzdělání, takže by pak k některým soutěžícím mohli být až přespříliš shovívaví nebo naopak neúměrně tvrdí. To je také důvod, proč v naší soutěži odborní porotci neznají ani pořadí prací postupujících do druhého kola ani celkový bodový zisk, který tato díla v prvním kole „nasbírala“ – tyto informace jsou před nimi tajeny právě proto, aby tím nemohli být ani nevědomky ovlivňováni.

Povolená a zakázaná témata soutěžních prací

Co je fan-fiction?

Definice fan-fiction (někdy též psané jako fan fiction, fanfiction nebo zkráceně fanfic či fanfik) existuje značné množství, a některé z těchto definic si i v něčem více či méně protirečí. Pro vás jako soutěžící je ale zřejmě nejpodstatnější, jak chápe fan-fiction pořadatel této soutěže – byť upozornujeme, že pořadatelé soutěží jiných mohou mít na fan-fiction poněkud odlišný názor, a tak báseň nebo povídku, kterou my za fan-fiction považujeme, ze soutěže vyloučí se zdůvodněním, že „tohle přece není fan-fiction“.

Pro účely naší soutěže chápeme fan-fiction velmi široce, pro nás je fanfikem jakákoli povídka nebo báseň, která vědomě a záměrně využívá reálně existujících slavných osobností (lhostejno zda živých nebo mrtvých) nebo světa, hrdinů či dalších reálií vymyšlených jinými autory, a to bez ohledu na to, zda se jedná o díla literární, filmová či jakákoli jiná – karetní, deskové nebo počítačové hry, komixy, opery, operety, balety, muzikály... a stejně tak vůbec nezáleží na tom, zda tvůrce původního díla je známý či neznámý, živý nebo mrtvý (a jako dlouho mrtvý).

Nezáleží nám také vůbec na tom, zda původní dílo, na které je fan-fiction psaná, je nebo není chráněné autorskými právy – fan-fiction do naší soutěže je možné psát stejně dobře na Bibli, Kosmovu Kroniku, Babičku od Boženy Němcové nebo Dumasovy Tři mušketýry jako na Harryho Pottera, Star Trek, Hvězdné války (Star Wars) nebo Hru o trůny.

V této souvislosti ovšem upozornujeme na to, že některé jiné soutěže mají definice toho, co ještě považují za fan-fiction a co už nikoli, dosti odlišné od nás. Některé např. za fan-fiction považují pouze takové dílo, jehož předmětem je živá nebo velmi nedávno zemřelá celebrita (takže přípustným je fanfik na Michaela Jacksona nebo Fredieho Mercuryho, ale ne už třeba na Einsteina, Pláničku nebo Napoleona), jiné soutěže zase za „jedinou skutečnou fan-fiction“ uznávají pouze takovou, jejímž předmětem jsou výhradně světy a postavy jinými autory vymyšlené, nikoli reálné osoby, a existují dokonce takové soutěže, pro které je fan-fiction pouze použití postav či světa, které jsou chráněné autorskými právy, takže (podle nás zcela nelogicky) fanfiky na lidové písně, pohádky, staré báje, pověsti a legendy, stejně jako na díla dávno mrtvých autorů (počínaje Homérem přes Shakespeara, Huga či Dumase a konče Austiovou, Tolstým nebo Čapkem) odmítají za fan-fiction vůbec uznat a ze soutěže je bez milosti vyloučí. Občas také existují velmi specializované fan-fiction soutěže, které přijímají výhradně fanfiky na několik málo světů nebo dokonce pouze na svět jediný.

V jiných literárních soutěžích, zvláště pak v takových, které jsou zaměřené „všeobecně“ či na

určitý konkrétní žánr (humoristiku, detektivku, horor, sci-fi, fantasy), můžete mít naopak problémy, pokud do ní pošlete fan-fiction na svět či hrdiny vymyšlené někým jiným, natož pak chráněné autorskými právy. V této souvislosti vás ale důrazně upozorňujeme, že rozhodně není dobrým nápadem do takovéto soutěže poslat nějakou svou fan-fiction, ve které přejmenujete hrdiny a další reálie – v tom „lepší“ případě budou porotci skřípět zuby nad vaší neoriginalitou, v tom horším vás coby plagiátora ze soutěže rovnou vyloučí. Chcete-li tedy např. s povídkou, která se účastnila nebo účastní naší soutěže, zkusit štěstí i v soutěži jiné, zjistěte si u organizátorů této soutěže, jaká je, pokud jde o fan-fiction, v jejich soutěži situace, vyhněte se tak zbytečným problémům a nepříjemnostem.

Co je fan-art?

Zcela obecně lze říci, že je výtvarnou obdobou fan-fiction, neboli tedy tím stejným, čím je psaní fan-fiction v literatuře, je ve výtvarném umění tvorba naplňující znaky fan-artu. Tvůrci fan-artu jsou, kromě díla samotného, také velmi často inspirováni nejslavnějšími nebo nejoblíbenějšími ilustrátory určitého klasického díla (u děl Julese Verna tento vývoj dokonce vedl ke vzniku samostatného žánru nazývaného „steampunk“, který tak někdy, ne však vždy, je fan-fiction, popřípadě fan-artem na světy Julese Verna či filmového režiséra Karla Zemana) nebo celkovou estetikou i poetikou nejslavnějších komixových, filmových, divadelních, operních, baletních nebo muzikálových adaptací známých děl. V případě, že je předmětem jejich fan-artu svět, který primárně vznikl jako komixový, filmový, seriálový, herní apod., jsou inspirováni zejména jeho výtvarnou stránkou a celkovou estetikou.

Svébytným fenoménem zvláště poslední doby jsou fan-arty v tzv. „manga-stylu“, případně „anime-stylu“, tedy výtvarná díla, která se výrazně inspiroují stylem a celkovou estetikou východoasijských, zvláště pak japonských komixů (nazývaných „manga“) a kreslených filmů (nazývaných „anime“). Kolem těchto komixů a animovaných filmů vznikla v Evropě i Americe celá fanouškovská komunita, jejíž členové (a někdy i tato komunita jako celek) jsou nazýváni „otaku“. Jak amatérští, tak i profesionální komixoví a filmoví tvůrci do podoby mangy a anime velmi často převádějí mnohá klasická literární, divadelní, operní, baletní nebo filmová díla.

Jinak o fan-artu platí v zásadě takřka vše, co zde už bylo řečeno o fan-fiction, není-li si tedy někdo jistý, zdali jeho dílo je či není fan-art, měl by si pečlivě přečíst i odpověď na předchozí dotaz.

Co je slash?

Ve zcela nejobecnějším významu se tento pojem používá pro jakýkoli popis milostných nebo sexuálních vztahů mezi dvěma osobami stejného pohlaví, které v reálu či v původní literární, filmové či jiné předloze jsou heterosexuální nebo jejichž skutečná sexuální orientace není z nějakého důvodu známá či uváděná, např. pro jejich vysoký nebo naopak velmi nízký věk nebo protože se jedná (přínejmenším u jednoho z nich) o všemožné „ne-zcela-lidské“ bytosti jako anděly, duchy, démony, upíry, trpaslíky, obry, kentaury, sirény, mimozemšťany apod.

Sám pojem vznikl z anglického slova pro šikmé lomítko (/), které bylo používáno při úvodním stručném vysvětlování autora fan-fiction, o čem vlastně jeho povídka je – byly-li jejím hlavním námětem milostné nebo sexuální vztahy mezi postavami, jména nebo iniciály těchto postav byly oddělovány právě takovýmto lomítkem. Vzhledem k tomu, že se postupem času, především pak po nástupu internetu, začalo objevovat nesmírně velké množství fan-fiction na Star Trek, jejichž hlavním nebo dokonce jediným námětem byly homoerotické vztahy mezi kapitánem Jamesem T. Kirkem a jeho vědeckým důstojníkem panem Spockem, případně také vztahy stejného druhu mezi panem Spockem a doktorem McCoyem či dokonce všemožně propletené homoerotické vztahy mezi celou touto trojicí, stal se pojem „slash“ svého druhu varováním, že se v povídce vyskytují homosexuální vztahy nebo dokonce více či méně pornografický popis takovýchto

sexuálních hrátek. Fanfiky, jejichž hlavním nebo jediným námětem byly slashy, se však velmi rychle objevily i mezi fanoušky dalších fiktivních světů, a postupně se tento fenomén zabydlel téměř v celé fan-fiction, jeho zvláště oblíbenými „objekty“ jsou, mimo již zmíněných, především postavy z Harryho Pottera a světa stvořeného J. R. R. Tolkienem, kde snad, aspoň podle mnohých autorů fan-fiction, mezi elfy prakticky neexistuje jediný ryzí heterosexuál (důvodem může být snad to, že profesor Tolkien se při vymyšlení těchto bytostí možná poněkud více inspiroval obecnou křesťanskou představou o andělech, takže elfy ve svých dílech stvořil jako tvory sice nesmírně krásné, moudré a téměř nesmrtelné, ovšem, a to u obou pohlaví, vzhledu poněkud androgynního a chovající se jak navenek tak mezi sebou až asexuálně).

Vzhledem ke genezi svého vzniku se v současné době někdy pojem „slash“ v užším významu používá pouze pro případ, že se jedná o homosexuální vztah dvou nebo více mužů, zatímco jeho lesbická obdoba je nazývána „femslash“ nebo „lesbislash“. V Asii, ale také mezi některými fanouškovskými komunitami v Evropě a Americe, zvláště mezi tzv. „otaku“, jsou pak místo pojmů slash (případně slash a femslash) nebo souběžně s nimi používány také pojmy „juri“ („yuri“) a „šódžo-ai“ (někdy též psané jako „shodjo-ai“ či „shojo-ai“) pro lesbické vztahy a scény, a pojmy „jaoi“ („yaoi“) a „šónen-ai“ (někdy též psaný jako „shonen-ai“) pro gay vztahy a scény.

Všechny tyto homoerotické vztahy a scény se samozřejmě velmi rychle z psané fan-fiction dostaly též do fan-artu. Existují tisíce, možná milióny výtvarných děl, jejichž jediným nebo hlavním námětem jsou erotické nebo přímo pornografické scény mezi dvěma hrdiny či hrdinkami z libovolného světa, přičemž tvůrci občas vymýšlejí zcela neuvěřitelné dvojice. „Slashování“ jak v psané tak v kreslené podobě pochopitelně nejsou ušetřeny současné celebrity, slavné historické osobnosti, ba dokonce ani pohádkové postavičky (u nás jsou zvláště oblíbenými objekty těchto nápadů Bob a Bobek, Křemílek a Vochoomúrka, Štaflík a Špagetka, Bolek a Lolek, případně postavičky z filmů a seriálů Walta Disneyho).

Juri a jaoi je pak rovněž jednou z mnoha forem v manga a anime stylu vytvářené pornografie, nazývané „hentai“, kreslené šónen-ai a šódžo-ai jsou pak zpravidla součástí v tomto stylu tvořené poněkud více „soft“ erotiky, nazývané „eči“ (někdy též psané jako „echi“).

Co je twincest?

Jedná se o fan-fiction, jejímž hlavním nebo jediným námětem jsou (v původní předloze samozřejmě neexistující) erotické či sexuální vztahy mezi dvojčaty, a to bez ohledu na to, zda se jedná o sourozence pohlaví opačného nebo stejného.

Stejně jako fanoušci Star Treku „vynalezli“ slash, ze strany fanoušků Star Wars je zase twincest jejich „originálním příspěvkem“ do oblasti erotických a pornografických fan-fiction a fan-artů, protože první slavnou twincestní dvojicí je samozřejmě Luke Skywalker a Leia Organa. V dnešní době pochopitelně existuje jak ve fan-fiction tak i ve fan-artu velké množství twincestních dvojic, možná proto, že mnozí autoři (a to zřejmě už od dob Williama Shakespeara, ne-li ještě dříve) považují za naprosto skvělý nápad, pokud jsou hlavní či vedlejší hrdinové sourozenci nebo přímo dvojčata – a ideálně pokud o tomto faktu nemají vůbec tušení.

Někdy se v přeneseném slova smyslu pojem „twincest“ používá i pro incestní vztahy mezi sourozenci, kteří nejsou dvojčaty, případně pro incestní vztah mezi jedním ze sourozenecké dvojice (především dvojčat) s jiným jeho blízkým příbuzným – velmi oblíbeným objektem těchto fan-fiction a fan-artů jsou pochopitelně opět Luke nebo Leia plus jejich otec Darth Vader.

Co je cross-over?

Jedná se o zasazení postav či jiných reálií (kosmických lodí, strojů a přístrojů apod.) z jednoho fiktivního světa do fiktivního světa jiného (např. Barbar Conan ve Středozemi nebo Enterprise ve Star Wars), případně o zasazení nějakého fiktivního hrdiny do našeho reálného světa, a to

kdykoli v jeho minulosti, současnosti i blízké budoucnosti, nebo naopak o „přenesení“ libovolné reálné osobnosti (ať živé nebo již mrtvé) do kteréhokoli fiktivního světa.

Tento postup je používán zejména v případě, že má autor v úmyslu vytvořit komické ba přímo crazy situace, nebo určitý fiktivní svět/světy či jejich hrdiny parodovat. Někdy ale tento přístup může mít ten důvod, že autor chce satirickou formou kritizovat soudobé nešvary – a tento způsob je v literatuře velmi starým, už starověcí a středověcí autoři si vymýšleli fiktivní země a ostrovy, jejichž obyvatele pak ve svých dílech nechali přicestovat do jejich tehdejší současnosti, nebo naopak nechávali „průměrné lidi“ své doby navštěvovat tyto exotické končiny. Zvláště známí jsou v tomto ohledu např. Jonathan Swift, Charles Montesquieu nebo Voltaire (který dokonce, věřte nebo ne, je prvním doloženým autorem, co ve svém díle použil motiv návštěvy mimozemšťanů na naší planetě). Cross-overem z poněkud modernější doby je např. „Yankee z Connecticutu na dvoře krále Artuše“ od Marka Twaina nebo rovněž „Výlety pana Broučka“ od našeho Svatopluka Čecha.

Když tedy cross-overly používali i mnozí spisovatelští velikáni, nemáme v úmyslu je zakazovat našim soutěžícím. Je ovšem třeba šetřit s nimi podobně, jako je při vaření nutné šetřit s čili papričkami – kdo to s nimi přežene, stvoří cosi jen velmi těžko požitelného a stravitelného. Chcete-li cross-over ve svém díle použít, dobře si promyslete, co tím vlastně zamýšlíte a jak nebo čím to má vašemu výslednému dílu prospět. Má-li být samotný fakt cross-overu jedinou zápletkou, pointou nebo dokonce jediným vtipným momentem ve vaší „humoristické“ povídce, je to poněkud málo. Autorů, kteří „jen tak“, bez čehokoli dalšího, pouze něco nebo někoho přemístili z jednoho světa do jiného, byly před vámi už tisíce, takže to chce vymyslet něco víc. Upozorňujeme také na skutečnost, že použijete-li ve svém díle cross-over, je nutné v čestném prohlášení uvést všechny použité světy, a dále doporučujeme, aby v jedné povídce, básni nebo na jednom obrázku nebylo používáno cross-overů příliš mnoho – „smíchání“ dvou světů je zpravidla dostatečné, a více než tři světy pohromadě vedou spíše jen ke zmatkům a nepochopení, ve čtenáři nebo divákovi pak nejčastěji vyvolávají pocit, že „pejsek a kočička vařili dort“.

Co je Mary Sue?

„Mary Sue“ je pojem, který vznikl a jako první zdomácněl v komunitě pisatelů fan-fiction na svět Star Treku, u nás jej ale nejvíc zpopularizovali autoři fanfiků na svět paní Rowlingové (Harry Potter), v současné době je ale velmi dobře znám i mimo tuto komunitu, a tak jej coby „terminus technicus“ (někdy též v podobách jako „mařka“, „mařena“ nebo „jasná mařka“) používají i mnozí odborní porotci literárních soutěží – a pisatele „mařen“ zpravidla z duše nenávidí.

Mary Sue je ženská postava, která se vyznačuje tím, že je jakousi syntézou vši možné představitelné dokonalosti: je velmi inteligentní, krásná (nebo na první pohled sice působí obyčejně či dokonce ošklivě, přesto si její „skryté půvaby“ snadno získávají srdce všech hrdinů, kteří za to jenom stojí), k tomu je ještě neuvěřitelně schopná a odvážná, skvělá čarodějka nebo bojovnice (občas dokonce obojí), někdy oplývá i velkým množstvím dalších myslitelných kladných povahových vlastností a schopností, pochopitelně pochází z nesmírně bohaté, mocné a slavné (nebo naopak nepředstavitelně chudé) rodiny, případně je sirotkem neznámého původu (a většinou se během povídky zjistí, že jejími rodiči byl samozřejmě někdo strašně významný), zkrátka a dobře tato postava je po všech stránkách absolutně výjimečná, celá povídka se více méně točí jenom kolem ní a ostatní postavy pak působí jen jako stafáž, jejímž jediným úkolem je tuto Mary Sue obdivovat, zamilovávat se do ní nebo se od ní dokonce nechat zachraňovat – ano, Harry Potter, Han Solo, Luke Skywalker, barbar Conan, kapitán Kirk, Superman či kdokoli jiný (a to včetně Chucka Norrise) se ukážou být totálními patlaly, zmatkáři a neschopnými pitomci, kteří by byli mnohokrát mrtví, pokud by se tedy v pravý moment neobjevila Mary Sue a z toho průšvihy je nevytáhla.

Mužská obdoba Mary Sue se obvykle nazývá „Gary Sue“, ale mnozí porotci i tyto mužské postavy nazývají zcela nezdvořile „mařenami“.

Větší či menší tendence k psaní Mary/Gary Sue má téměř každý autor, protože tato postava je jakousi jeho zidealizovanou představou o sobě samém, ovšem starší a zkušenější autoři těmto tendencím tak snadno nepodléhají. Zato začínající spisovatelé toto své (vcelku přirozené) nutkání nejsou schopni tak dobře ovládat (nebo si ho dokonce vůbec nejsou vědomi), a tak často tvoří větší nebo menší „mařky“. Doporučujeme proto každému autorovi, pokud se jemu samotnému nebo některému z jeho „beta-čtenářů“ zdá, že některý z hrdinů, jím samotným stvořených, má příliš mnoho výjimečných vlastností, aby zvažil, zda nebude vhodné část těchto jeho kladů ubrat nebo dokonce tuto postavu z povídky úplně vyškrtnout.

Proč nesmím do vaší soutěže psát nic jiného než fan-fiction?

Nejjednodušší odpovědí by bylo „protože je to v našich pravidlech“. Zajímá-li vás, proč jsme tuto soutěž koncipovali právě takto a tomu pak přizpůsobili i naše pravidla, přečtěte si sekci „Obecně o soutěži“, tam byste měl najít odpověď.

Jinak se domníváme, že naše pojetí fan-fiction a fan-artu je natolik široké, že každý autor by měl být schopný si najít téma, které by mu po všech stránkách „sedělo“, bavilo ho a tedy se mu i snadno zpracovávalo. Mladý člověk, kterého vůbec nikdy v životě nenapadlo, že by chtěl napsat nebo nakreslit něco o některém svém oblíbeném hrdinovi či jiném „idolu“, nebo že by v nějaké své milované knize, filmu, seriálu, hře atd. rád viděl třeba nějakou postavu, která tam není, jinou či alternativní dějovou linii nebo dokonce úplně jiný konec, se zpravidla nikdy do psaní ani malování nepustí, protože na to zkrátka nemá dostatek fantazie.

Můžu namalovat fan-art na mou tetu?

Pokud je vaší tetou třeba Jiřina Bohdalová, tak určitě!

Zcela vážně – naše pojetí fan-fiction a fan-artu je velmi široké, ale ne úplně bezbřehé. Pokud je námětem fan-fiction nebo fan-artu nějaká reálná osoba, nikoli hrdina vymyšlený někým jiným, požadujeme, aby tato osoba byla co možná nejvíce slavná a veřejně známá, tedy aby pokud možno každý laický hodnotitel vašeho fan-artu nebo fan-fiction poznal, o koho se jedná. Doporučujeme tedy i to, abyste v případě, že chcete psát fan-fiction nebo malovat fan-art na osobu, která je třeba vašim velkým vzorem, ale nejedná se o všeobecně známou a slavnou celebritu, si nejdříve udělal průzkum mezi svými kamarády a spolužáky, zdali jim toto jméno vůbec něco řekne. Pokud většina z nich nebude vědět, o koho se jedná, je vysoce pravděpodobné, že to nebude vědět ani většina laických porotců, a vaše povídka, báseň či obrázek jim proto budou připadat divné, nudné nebo nepochopitelné, což se samozřejmě odrazí i na hodnocení. To stejné tedy bez debaty platí i v případě, že si zvolíte nějaký nepříliš známý fiktivní svět – lidé, kteří o něm vůbec nic nevědí, budou nejspíš vaši povídku, báseň nebo obrázek hodnotit hůře, než kdyby jim tento svět byl důvěrně známý.

Tím pochopitelně nechceme nabádat soutěžící k tomu, aby si témata pro svá díla volili jenom v nějakých deseti „nejprofláklejších“ světech, to v žádném případě, originalita se samozřejmě taky cení. Navíc pokud je někdo opravdu dobrým umělcem, dokáže zvolené téma podat takovým způsobem, že nesmírně zaujme i člověka, který o tomto člověku, světě nebo fenoménu slyší poprvé v životě. Existují případy, kdy se nadšenými fanoušky některých autorů fan-fiction a fan-artů stali lidé, kteří o světě či fenoménu jimi ztvárněném nevěděli vůbec nic nebo skoro nic, a naopak až na základě četby jejich děl nebo sledování jejich výtvarných prací se o tento svět (fenomén) začali zajímat a třeba se časem sami stali jeho fanoušky.

Autoři fan-artů mají o něco snazší možnost do svého díla nějak zakomponovat sami sebe nebo někoho ze svých příbuzných nebo známých – mohou tam mít takovou postavu jako nějakého vedlejšího hrdinu nebo některého z „lidí v pozadí“, mohou dokonce svou vlastní tvář či obličej

někoho ze svých známých nebo blízkých dát některému z hlavních hrdinů. Tento postup používali mnozí slavní malíři středověku i novověku, kdy na své obrazy (zpravidla určené pro chrámy nebo jiná veřejná místa) malovali jak své mecenáše tak i sebe samotné, není tedy důvodu, proč byste to nemohli udělat i vy. Ovšem pokud jediným vtípkem a zároveň pointou vašeho díla má být to, že lord Voldemort, Saruman, císař Palpatine, borgská královna či jiný „echt záporák“ bude mít tvář vašeho učitele matematiky či ředitelky vaší školy, většina lidí tento žert stejně nepochopí a zasměje se mu (a případně jej i ocení) pouze pár vašich kamarádů. Chcete-li, aby bylo vaše dílo v soutěži úspěšné, musí mít ještě nějaký další rozměr, jinak to byla zcela zbytečná práce. Pokud se však rozhodnete nějakému slavnému literárnímu nebo filmovému hrdinovi dát tvář některé veřejně známé osobnosti nebo celebrity, jedná se už o cross-over, a jste tedy povinni uvést, koho a čeho všeho se váš fan-art týká.

Zakazujete propagaci násilí, to by si takový Kulhánek u vás asi ani neškrtl, co?

Je rozdíl mezi zobrazováním násilí a propagací násilí. Agatha Christie svými detektivkami určitě nepropagovala vraždění. O určitých negativních jevech (včetně násilí a nenávisti) ve svém díle rozhodně nemusíte mlčet, aniž byste je však propagovali. A lze samozřejmě taky chápat, že pokud si zvolíte, že chcete psát fan-fiction nebo malovat fan-art např. na některý z filmů Roberta Rodrigueze nebo Quentina Tarantina, tak výsledné dílo bude asi vypadat úplně jinak, než když se rozhodnete pro fan-fiction/fan-art na „Rychlé šípy“, „Ferdu mravence“ nebo Karafiátovy „Broučky“ (ačkoli kdo ví, i tato díla lze nejspíš pojmout jako akční krváky, je-li k tomu chuť). Všechno by to ale mělo být vkusné a mít jistou svou míru. Tato soutěž je určena pro mládež už od 14 let, takže je vcelku logické a pochopitelné, že také laickými hodnotiteli bude mnoho takto mladých lidí, možná dokonce i nějakých jejich kamarádů ještě o rok nebo dva mladších. Máte-li dvanácti nebo třináctiletého sourozence nebo dejme tomu bratrance/sestřenici, položte si otázku, zdali byste mu/jí dal(a) bez obav přečíst vaše dílo nebo ukázal(a) váš obrázek. Případně se zamyslete nad tím, zda byste váš výtvar bez obav ukázal(a) nebo dal(a) přečíst svým rodičům, prarodičům nebo učitelům, aniž byste se u toho cítil(a) nepříjemně, divně nebo dokonce trapně. Pokud jste toho názoru, že vaše povídka/báseň rozhodně není něco, co byste chtěl(a), aby četl váš mladší bráška, maminka ani třídní učitel, nejspíš byste ji do naší soutěže posílat neměl(a). Stejně tak pokud se vám zdá, že by váš fan-art osoby mladší osmnácti let rozhodně vidět neměly, a svým rodičům ani učitelům byste jej neukázal(a) ani za nic. Existují soutěže, kam takové dílo bez obav poslat můžete – a dokonce tam třeba naopak bude mít větší šanci na úspěch – ale naše soutěž to opravdu není.

Znamená zákaz slashe to, že se ve svém díle nesmím mít jako hlavní námět milostné vztahy?

Samozřejmě nikoli. Ve své fan-fiction můžete psát o čemkoli, tedy i o romantických nebo vášnivých vztazích, a to pochopitelně bez ohledu na to, zda vámi popisovaní zamilovaní či po sobě toužící budou osoby pohlaví stejného nebo různého. Toto popisování romantických nebo vášnivých vzplanutí však musí mít určitou míru vkusu a být podané takovým způsobem, aby nebylo „mládeži do 18 let nepřístupné“. Jak bylo už uvedeno výše, tato soutěž je určená pro mládež od 14 let a předpokládá se, že také laickými porotci budou mimo jiné i čtrnáctiletí nebo dokonce jejich ještě mladší kamarádi. Proto by se na stránkách této soutěže nemělo objevit nic, co by bylo pro osoby této věkové kategorie krajně nevhodné. Pokud si nejste jistí, zdali se vámi napsané literární dílo nebo vámi namalovaný obrázek do naší soutěže opravdu hodí, podrobte jej stejnému testu, jaký radíme předchozímu tazateli.

A ještě jedna poznámka na okraj – jak už bylo naznačeno při vysvětlování pojmu „slash“, v současné době na internetu existují nepředstavitelná kvanta fanfiků i fan-artů, jejichž jediným námětem, zápletkou i pointou jsou slashe, takže povídkou o utajované vášni mezi kapitánkou

Janewayovou a Sedmou z devíti, Qui-Gonem a Obi-Wanem, Kirkem a Spockem, Frodem a Samem, Aragornem a Legolasem, Ironmanem a Hulkem a mnoha mnoha dalšími (možná byste se divili, co všechno si slashesi dokážou vymyslet) žádnou „Ameriku“ opravdu neobjevujete, nikoho takovou povídkou neohromíte, naopak spoustu lidí z jak laických tak odborných porot tím k smrti znudíte (protože něco podobného četli už nesčíslněkrát, a mnohdy i daleko lépe zpracované) nebo dokonce úplně znechutíte – a o to vám asi nejde, že?

Pokud si tedy vážně „nemůžete pomoci“ a nezbytně nutně z nějakého vašeho oblíbeného hrdiny chcete nebo „potřebujete“ udělat přinejmenším bisexuála momentálně nezvladatelně toužícího po osobě stejného pohlaví, vymyslete si k tomuto účelu aspoň nějakou svou vlastní a zcela originální postavu, a ne jej či ji stále párujte s tím, tou nebo těmi, se kterými ji/jeho párovaly už stovky autorů před vámi.

Proč ve vaší soutěži zakazujete twincestní náměty?

V prvé řadě proto, že z hlediska našeho práva je incest trestným činem, a nemáme tedy rozhodně v úmyslu, aby se v naší soutěži vyskytovala díla, která přímo či nepřímo propagují páchání trestné činnosti. Další důvody jsou pak shodné s tím, co již bylo uvedeno v odpovědích na předchozí dva dotazy: za první je – vzhledem k tomu, komu je tato soutěž určena a kdo tedy velmi pravděpodobně budou i častí laických porotců – naprosto nevhodné, aby se v soutěžních pracích objevovaly explicitně erotické popisy a scény („mládeži do 18 let nepřístupno“), a za druhé je twincest ve fan-fiction tématem neuvěřitelně neoriginálním, internet je plný stovek a tisíců horších či lepších (většinou ovšem spíš těch špatných) fan-fiction a fan-artů s twincestními náměty.

Zakazujete pornografii, můžu teda napsat fan-fiction na „Fifty shades“ nebo ne?

Možná nám to nebudete věřit, ale i na nejedno velmi tvrdé porno by bylo možné napsat fanfik nebo namalovat fan-art, který by vůbec pornografický nebyl, natož pak na díla daleko více „soft“. Chcete-li psát fan-fiction zrovna na „Fifty shades“ a nic jiného, vůbec nikdo a nic vám v tom pochopitelně nebrání. Záleží pouze na vás samotné, jakým způsobem toto své dílo pojmete a zda bude dostatečně vkusné a natolik „mládeži přístupné“, že jej budeme moci bez obav zařadit do naší soutěže. Pro posouzení toho, co je a co není v naší soutěži vhodné, si když tak přečtete také odpovědi na předešlé tři dotazy.

Jak ovšem fan-fiction právě na „Padesát odstínů“ bude nakonec v soutěži úspěšná, to těžko říct. Naprostá většina literárních odborníků právě toto dílo považuje za jeden z nejhorších braků poslední doby, a to v žádném případě ne kvůli samotnému tématu, ale kvůli jeho zpracování, které zkrátka je – bráno z ryze uměleckého hlediska – jedním slovem mizerné. Za podobný odpad jsou považovány rovněž různé naše i zahraniční telenovely a také sága „Stmívání“, takže fanfiky právě na ně to nejspíš budou mít v soutěži mnohem těžší než ty ostatní. Aby fan-fiction na „Fifty shades“ nebo něco kladeného na podobnou (podobně mizernou) úroveň uspěla, bude muset být opravdu velmi mimořádná a po literární stránce takřka dokonalá. O něco snazší pozici asi budou mít parodie na tato díla, ale ani zde nepředpokládáme, že by – nebudou-li opravdu něčím výjimečné – mohly dosáhnout nějakého výraznějšího úspěchu. Většinou lidí totiž parodování tak objektivně špatných děl přijde spíše jako „kopání do mrtvol“, což je tak nějak všeobecně považováno za činnost ne zrovna slušnou a vhodnou. Pokud však jste přesvědčena, že zrovna vy jste schopná takovouto fan-fiction či fan-art (ať již seriózně míněné nebo parodické) pojmout naprosto neobvyklým, dokonalým a úžasným způsobem, kterým všem „vytřete zrak“, pak jenom směle do toho!

Formální náležitosti

Do kolika hodin vám musím toho 30. dubna poslat svou soutěžní práci?

Do půlnoci. Nenechávejte, prosím, posílání vašich soutěžních příspěvků na poslední minutu před půlnocí, ale pošlete ji v dostatečném předstihu (ideálně tak nejméně hodinu až dvě před půlnocí). Autoři, kteří posílání příspěvků nenechají na poslední den, ale pošlou svá soutěžní díla několik dní nebo dokonce týdnů před uzávkou soutěže, budou pak administrátorem obzvláště milováni a zároveň budou moci mít „klid na duši“, že jejich dílo opravdu v pořádku a včas přišlo a do soutěže bylo zařazeno. Administrátor soutěže se bude snažit samozřejmě každému soutěžícímu co nejdříve potvrdit, že jeho práce do naší soutěže v pořádku dorazila a byla (případně z jakého důvodu nebyla) do soutěže zařazena – pokud mu ovšem v den uzávěrky přijde několik stovek mailů (a z nich většina v posledních dvou hodinách před půlnocí), při nejlepší dobré vůli odpovědi na některé z těchto mailů nezvládne dříve než až za několik dní.

Zapomněl jsem přiložit sken čestného prohlášení, co mám dělat?

Jakmile si toto nedopatření uvědomíte, okamžitě jej pošlete. Pokud svůj soutěžní příspěvek pošlete do naší soutěže v dostatečném předstihu před uzávkou, může se stát, že si toho dříve než vy všimne administrátor a oznámí vám to. Na to byste ale neměl spoléhat, zvláště pokud posíláte svůj soutěžní příspěvek v den uzávěrky soutěže. Pokud si na chybějící sken čestného prohlášení vzpomenete až po uzávěrce soutěže, máte nejspíš smůlu. Je ale možné, že po dohodě s administrátorem bude váš soutěžní příspěvek výjimečně „vzat na milost“ anebo aspoň zařazen do dalšího ročníku soutěže.

Je mi čtrnáct pryč a zapomněl jsem si čestné prohlášení nechat podepsat od mámy, co s tím?

Stejná situace jako v předešlém případě. Hned, jak na to přijdete, nechte si čestné prohlášení podepsat od někoho z rodičů, oskenujte ho a pošlete.

V každém případě všem, kteří se chtějí naší soutěže zúčastnit, doporučujeme, aby si před odesláním mailu pečlivě zkontrolovali, zdali obsahuje opravdu všechny přílohy, které obsahovat má, a zda čestné prohlášení má všechny náležitosti, které podle našich pravidel musí mít.

Proč diskriminujete lidi, kteří nemají doma skener?

Nikoho nediskriminujeme. Většina lidí skener doma nemá, a my to ani nepředpokládáme. Existuje ovšem mnoho možností, jak si to, co je potřeba, oskenovat – skenery jsou dostupné v copy-centrech, v mnohých veřejných knihovnách, na některých poštách, školách, úřadech i na různých dalších místech. Poplatek za oskenování jakéhokoli dokumentu, ať černobílého nebo barevného, je zpravidla nižší než cena za posílání vánoční pohlednice, takže to zas tak velká „díra do rozpočtu“ opravdu není. Ostatně mnohé literární soutěže požadují zaslání soutěžních příspěvků v několika kopiích poštou – a taky je jejich pořadatelům úplně jedno, zdali autoři mají nebo nemají doma tiskárny, a jak daleko to mají na nejbližší poštu. A spočítejte si sami, na kolik vyjde vytištění třiceti čtyřiceti nebo i více stránek a jejich posílání poštou; proti tomu jsou náklady na jeden dva skeny opravdu zanedbatelné. Je prostě třeba si uvědomit, že pokud se někdo chce účastnit nějaké soutěže, musí pro to taky něco udělat. A pokud jde o místa, kde se dají obrázky nebo čestná prohlášení oskenovat, je pochopitelně nutné si dostatečně dluho dopředu zjistit, kde se takové místo nachází zrovna poblíž vašeho bydliště nebo školy a jaká je tam otvírací doba. Nechávat všechno na poslední chvíli by se nemuselo vyplatit.

Počítá se název do celkového povoleného počtu znaků?

Ano, počítá. A to bez ohledu na to, zda budete mít název uvedený tam, kde má řádně a normálně být, tedy v těle dokumentu na jeho začátku, anebo (zcela nesmyslně) někde v jeho záhlaví či zápatí. Ve druhém případě nejen, že si tím nijak nepomůžete, protože znaky názvu budou stejně do celkového počtu znaků započítány, ale ještě tím neuvěřitelně naštvetete administrátora, který to po vás bude muset pracně předělávat.

Upozorňujeme ovšem, že naše soutěž je anonymní, takže se nikam (nad název, pod název, do záhlaví či zápatí atd. soutěžní práce) nepodepisujte!!! Vaše jméno/jména jako autora/spoluautory díla uveďte pouze v čestném prohlášení.

Stejně tak žádáme všechny soutěžící, aby se nepokoušeli maximální povolený počet znaků obcházet tím, že budou záměrně vynechávat mezery za tečkami, čárkami a dalšími interpunkčními znaménky. Práce s touto „úpravou“ nebudou do soutěže vůbec přijaty.

Na straně druhé si někteří autoři zcela zbytečně zvyšují počty znaků tím, že se v jejich práci nachází velké množství dvojmezer mezi slovy (tuto chybu „vidí“ jedna z wordovských kontrol pravopisu – ta, co podtrhává zeleně) nebo třeba odstavce odsazují nikoli pomocí tabulátoru, ale mezerníkem, či z neznalosti pro „dostání se“ na nový řádek nepoužívají enter, ale opět mezerník. Před odesláním si proto dokument dobře zkontrolujte, zda právě váš text neobsahuje tyto vady.

Mohu soutěžit s fan-artem bez názvu?

Ne, nemůžete. Nejen fan-fiction, které se naší soutěže účastní, ale i všechny soutěžní fan-arty musejí mít název. Vzhledem k tomu, že je naše soutěž anonymní, jsou názvy tím hlavním a často i jediným „identifikátorem“, pomocí kterého laičtí i odborní porotci od sebe jednotlivá díla odlišují, proto rozhodně nesmí chybět.

Podotýkáme také, že „Bez názvu“ za název soutěžního díla rozhodně nepovažujeme, a rovněž upozorňujeme, že není právě vhodné jako názvy používat jednoslovné a dosti obecné až abstraktní pojmy (jako „Rozhodnutí“, „Cesta“, „Pomsta“, „Setkání“, „Sen“, „Nálada“, „Vzpomínka“ atd.), dobrým nápadem není ani jako názvy, zvláště pak u fan-fiction, používat tituly či podtituly knih nebo filmů, na jejichž svět příslušný fanfíc je, a především u fan-artů zase používat popisné názvy typu „Troll“, „Elfové“, „Dva draci“, „Rytíř na koni“ apod. – je zde totiž poměrně značné riziko, že takovýto nápad bude mít několik soutěžících, takže by se dvě nebo více soutěžních prací mohlo jmenovat naprosto totožně nebo velmi podobně (tedy by jejich názvy byly snadno zaměnitelné) což je přesně něco, co si v naší soutěži nepřejeme. Pokud k podobné situaci dojde, může být autor administrátorem soutěže vyzván i k tomu, aby své soutěžní dílo přejmenoval. Chcete-li si podobné zbytečné nepříjemnosti odpustit a zároveň si co možná nejvíce „pojistit“ to, že vaše soutěžní práce se porotcům nebude plést s pracemi vašich konkurentů, volte názvy originální a spíše víceslovné (zhruba čtyři, pět nebo šest slov – podle jejich délky, název na dva řádky taky není to úplně pravé).

Proč nesmím napsat povídku kratší než 3300 znaků a delší než 33 000?

Naším cílem je, aby v této soutěži spolu soupeřila díla pokud možno alespoň nějak srovnatelná. V případě literární fan-fiction jsou to povídky a básně kratší až střední délky. 3300 znaků je něco přes jednu běžnou wordovskou stránku, 33 000 znaků pak (podle typu písma, šířky okrajů, použitého řádkování, množství odstavců, dialogů apod.) něco mezi deseti a dvaceti wordovskými stránkami. Existují soutěže v tzv. „drabble“ (povídka o přesně 100 slovech) a různých jeho odvozeninách – „half-drabble“ (50 slov), „double-drabble“ (200 slov) nebo „triple-drabble“ (300 slov). Stejně tak existují soutěže o co nejkratší povídku či báseň nebo soutěže

o maximálním počtu znaků, který je velmi nízký (např. 50, 100 nebo 500 znaků). Literární díla, která tímto způsobem vznikají, jsou od klasických povídek dosti odlišná, většinou se jedná spíše o reklamní slogany, anekdoty, epigramy, navození nálady apod., takže poměřovat je s běžnými povídkami či básněmi by nebylo úplně spravedlivé (pro obě strany).

Naše dlouholeté zkušenosti nám říkají, že psaní dobrých mikropovídek je kumšt, ke kterému se autor dopracuje až delším tréninkem – a existují dokonce vynikající autoři, kterým psaní krátkých literárních útvarů přes veškerou snahu prostě nejde, což není nic, za co by se měli stydět. Stejně jako ne každý spisovatel dokáže napsat dobrou báseň, ne každý autor má zrovna talent na psaní mikropovídek, epigramů, sloganů nebo drabblů. Pokud jste zrovna vy čestnou výjimkou, že už jako začínajícímu tvůrci vám jdou právě takoveto mikrožánry ze všeho nejlépe, zkuste štěstí v jiné soutěži.

To samé, co bylo řečeno o povídkách, platí pochopitelně i o básních – napsat dobrý veršovaný epigram, haiku či podobný literární útvar, je umění, ke kterému je zpravidla třeba se dopracovat až časem. Minimální rozsah pro báseň 330 znaků postačuje na napsání tří až čtyř klasických čtyřverší, což je pro krátkou báseň začínajícího autora určité „minimální optimum“, zejména má-li tato jeho báseň nikoli pouze vyjadřovat nějakou náladu, ale např. mít děj, být humoristická, napínavá, strašidelná atd.

Maximální rozsah soutěžních prací pak v případě básně postačuje na solidní epos a v případě prózy je dostatečný pro povídku v rozsahu kolem deseti až patnácti stránek, což je nejčastější délka, kterou začínající autoři píší. Ostatně – škrtnání je také součástí práce spisovatele a umění, kterému se dobrý autor musí naučit.

Proč do vaší soutěže smím poslat jenom jedno dílo?

Naší snahou je, aby v každém ročníku soutěžila mezi sebou pokud možno co nejkvalitnější díla. Bude-li se každý tvůrce maximálně věnovat pouze jedné práci, kterou se bude snažit co možná nejvíce a nejlépe „vypilovat k dokonalosti“, výsledek bude zpravidla lepší, než kdyby se pokoušel co nejrychleji „vychrlit“ a do naší soutěže poslat množství povídek, básní nebo obrázků. Může se samozřejmě stát, že je někdo dostatečně schopným až geniálním tvůrcem, takže dokáže během několika měsíců vyprodukovat větší množství kvalitních literárních nebo výtvarných děl. Pak je zkrátka pouze a jen na jeho vlastním uvážení, které z nich vybere právě do této soutěže, a s kterými případně zkusí své štěstí jinde.

A ještě taková poznámka na okraj – každý autor má jistý svůj osobitý „rukopis“, který porotci přinejmenším podvědomě identifikují a vnímají, takže v soutěžích, které počty soutěžních prací od toho samého autora omezují méně než my, mnozí soutěžící zbytečně „konkurují sami sobě“ a nejednou se tak umísťují na příčkách daleko nižších, než by se umístili, kdyby do soutěže poslali pouze dílo jediné.

Vyžadujete nějakou konkrétní úpravu zasílaného dokumentu?

Ne, spíš naopak. Čím jednodušší úpravu zvolíte, tím lépe pro nás. Náš administrátor stejně pro účely hodnocení laickými porotci musí převést vaši soutěžní práci na naše webové stránky, takže čím více různých „vymyšleností“ v povídce je, tím více mu to komplikuje práci. Proto vás žádáme, aby vaše soutěžní dílo bylo pouze členěno na odstavce (přičemž odstavce není ani nutno odsazovat), popřípadě aby větší dějové celky byly oddělovány prázdným řádkem s jednou či třemi hvězdičkami. Zdali text u prózy zarovnáte pouze vlevo nebo do bloku, je nám lhostejné, asi záleží na tom, co se vám samotnému lépe čte. V případě poesie je nám pak zcela lhostejné, zda máte verše zarovnané doleva nebo na střed, opět nejspíš záleží na tom, co se nejlépe čte vám. Rozhodně **nevkládejte** do textů obrázky, zdobné iniciály, neobvyklé fonty, tabulky, tvrdé mezery ani poznámky pod čarou či vysvětlivky. Stejně tak se snažte vyhýbat různobarevným písmům, velkému množství podivných znaků, používání dvou nebo více písem různé velikosti

nebo různých fontů apod. K případnému odlišení nebo zdůraznění by vám měly plně postačovat tučné písmo a kurzíva, ovšem i s těmi se snažte spíše šetřit. Je-li písmo různé barvy, velikosti nebo fontu podle vašeho názoru opravdu nezbytné pro celkové pochopení vaší práce, protože slouží např. pro odlišení různých dějových linií, více vypravěčů apod., tak toto označte v průvodním mailu.

Je vám jedno, jaké písmo ve své fan-fiction použiju?

V podstatě ano, mělo by se ovšem jednat o písmo co možná nejběžnější, nikoli nějaký exotický font, u kterého by se mohlo stát, že by jej počítač administrátora neuměl otevřít, případně by jeho počítač u tohoto písma neuměl českou diakritiku, takže by se místo písmen s čárkami a háčky objevily nějaké nesmyslné znaky. Dalším požadavkem je, aby toto písmo zároveň bylo dobře čitelné (velmi nevhodný je tudíž Courier, který se jako neproporcionální dosti špatně čte). Asi úplně nejideálnější je Arial, Times New Roman nebo Calibri v normálním provedení (nikoli tedy např. jako kapitálky, tučná kurzíva apod.), a pokud jde o velikost písma, tak naprosto ideální je 12 nebo 13 (menší velikosti se hůře čtou, větší jsou zase zbytečně velké).

POZOR!: U novějších Wordů (případně jejich obdob jako Open Office nebo Libre Office) je jako standardní písmo zpravidla přednastaveno Calibri velikosti 11 – vzhledem k tomu, že samotný font Calibri působí opticky menším dojmem než Arial nebo Times New Roman a tedy se hůře čte, doporučujeme tuto „přednastavenou“ velikost změnit na 12 nebo 13.

Jsem dyslektik, můžu se vaší soutěže účastnit se svou fan-fiction?

Naše pravidla to v žádném případě nezakazují. Ve vašem vlastním zájmu si ale před odesláním svého díla do soutěže nechte překontrolovat gramatiku od někoho jiného – zda to bude příbuzný, kamarád nebo váš učitel je ryze na vás, ale mělo by se v každém případě jednat o osobu, která český jazyk ovládá velmi dobře.

Tato rada ostatně platí pro všechny soutěžící, nejen dyslektiky. Administrátor soutěže není korektor, takže vaši práci zveřejní přesně v té podobě, v jaké ji dostal, tedy i se všemi případnými hrubkami, překlepy, zkomoleninami, chybějícími slovy, mizernou interpunkcí a jinými nedostatky. Uvědomte si, že i gramatika a stylistika je vaší vizitkou, a pokud bude špatná, může to jinak zajímavé, napínavé nebo skvěle napsané fan-fiction velmi uškodit.

Můžu ke své povídce nebo básni přidat vlastní ilustraci?

Ne, nemůžete. Ve fan-fiction mezi sebou soutěží výhradně texty. Pokud se domníváte, že je pro pochopení vašeho díla nezbytná např. mapa světa či města, ve kterém se váš příběh odehrává, přiložte ji do mailu v samostatném souboru (doc, docx, odt, pdf nebo jpg) a administrátora na to v mailu upozorněte.

Pokud se ovšem domníváte, že jste stejně dobrý výtvarník jako literát, nic vám nebrání v tom, abyste případnou ilustraci ke své povídce poslal do naší soutěže jako fan-art.

Proč nesmí být můj fan-art menší než A5 a větší než A3?

Z ryze praktických důvodů. Nejlepší fan-arty budou použity jako ilustrace sborníku nejlepších prací, takže pokud by původní dílo bylo ve formátu větším než A3, při zmenšování do velikosti vhodné pro ilustraci tištěné knihy by mohlo dojít k výraznému poklesu kvality (některé detaily by byly rozmazané, nezřetelné apod.). Vzhledem k tomu, že však také plánujeme nejlepší fan-arty vystavovat, formáty menší než A5 jsou zase k těmto účelům nevhodné.

Proč je v mém vlastním zájmu, aby se můj fan-art dal převést do černobílých tónů?

Jak je uvedeno v pravidlech soutěže, pořadatel se může rozhodnout, že ilustrace sborníku budou výhradně černobílé. Před zasláním díla do soutěže si proto raději překontrolujte, jestli převedení vašeho obrázku do odstínů šedé výrazně nezhorší jeho kvalitu, tedy zda i v černobílém provedení bude vaši dílo něčím, čím byste se chtěl veřejně chlubit.

Doporučujeme, abyste si už rovnou při skenování vašeho výtvarného díla vytvořil(a) jednu kopii v černobílém provedení, abyste ji měl(a) snadno a rychle k dispozici pro případ, že vaše soutěžní práce bude natolik úspěšná, že bude použita jako jedna z ilustrací sborníku, a budete administrátorem požádán o dodání černobílé verze.

Proč u obrázků preferujete formát pdf?

Z ryze praktických důvodů – formát jpg (stejně jako formáty gif, png, tif, ale taky doc, xls nebo ppt a jim blízké) je tzv. „netiskový formát“, tedy na každém počítači je při otevření mírně odlišný a při jeho tisku může docházet k většímu či menšímu „posunu“ nebo jinému zkreslení. Chcete-li mít jistotu, že se váš obrázek především co do proporcí už „ani nehne“, použijte k tomuto účelu právě formát pdf.

Můžu vám poslat svůj fan-komix?

Ne, nemůžete. Komix je velmi svébytný umělecký žánr, u kterého stejnou měrou záleží jak na textu, tak na výtvarné složce, takže by nebylo možné ho zařadit ani do kategorie fan-fiction, ani do kategorie fan-artu. Komixy by mohly soutěžit pouze v samostatné kategorii, ale obáváme se, že do této kategorie by nepřišel dostatek soutěžních prací. Pokud by ovšem o naši soutěž začal být velký zájem i ze strany komikových tvůrců, je možné, že někdy v budoucnu samostatnou kategorii fan-komixu zřídíme.

Zveřejníte moje dílo pod pseudonymem nebo nickem?

Toto vaše přání se určitě budeme snažit respektovat. Bude nás ovšem zajímat, jaké důvody vás k tomuto požadavku vedou. Pokud si myslíte, že každý správný spisovatel musí mít pseudonym, jste na velkém omylu. To možná platilo v minulosti, kdy literáti a zejména básníci byli toho názoru, že je „nedůstojné“ zveřejňovat svá díla pod jmény obyčejnými jako Jan Novák, nebo dokonce směšnými jako Ignác Skočdopole či Karolína Strašrybková, a tak se přejmenovávali na všelijaké ty Hvozdkinské nebo Zálužanské. Existovaly také doby, kdy byla umělecká tvorba považována za cosi „divného“, „a priori podezřelého“ nebo dokonce „slušného člověka nedůstojného“, takže zejména státní zaměstnanci (úředníci, učitelé, soudci...) se obávali o svou existenci, pokud by se zjistilo, že ve volném čase píšou nebo malují – a ještě svá díla publikují. Zvláště pak (vcelku pochopitelně) v případech, že jejich díla byla vůči soudobé společnosti a jejím nešvarům kritická. Na straně druhé také existovaly určité předsudky, že ženy neumějí dobře psát nebo aspoň že nejsou schopné dostatečně dobře napsat určité žánry, takže ženské autorky si dávaly mužské pseudonymy, aby byla jejich díla brána vážně (zejména ve sci-fi a fantasy tato situace občas panovala ještě i koncem minulého století). Stejně tak občasné módní vlny jednou žádaly „pouze vlastenecké autory“, takže lidé s německy, rusky, italsky či jinak cizoznějícími jmény si dávali jména „typicky česká“, jindy naopak byla žádána výhradně díla zahraničních autorů, takže čeští autoři kvůli komerčnímu úspěchu svá díla zveřejňovali pod jmény vypadajícími anglicky, švédsky nebo francouzsky – poslední taková módní vlna se přehnala, opět žánry sci-fi a fantasy, v 90. letech minulého století. V dnešní době ovšem nic z toho není nutné, čtenáři posuzují především kvalitu díla, nikoli jaké národnosti či pohlaví je autor, natož pak jak „hezké“ nebo „ošklivé“ má jméno – to je jim zpravidla úplně lhostejné.

Pokud však své práce již pod nějakým pseudonymem zveřejňujete a máte třeba dokonce už i jistý okruh svých fanoušků, je to situace zcela jiná. Stejně tak pokud je vám z nějakého důvodu krajně protivné jméno, kterým vás obdařili rodiče, a jste tak jako tak pevně rozhodnutí svá umělecká díla zveřejňovat výhradně pod jménem jiným.

Jste-li v určité komunitě známi pod internetovou či jinou přezdívku – a třeba dokonce pod touto přezdívku již publikujete svou fanovskou tvorbu – velmi rádi tuto vaši přezdívku zveřejníme jako součást vašeho jména. Prosíme vás však, nežádejte po nás, abychom vaše práce publikovali výhradně pod nickem. Důvod je ten, že nicky jsou velmi snadno zaměnitelné, mnoho lidí si volí přezdívky stejné nebo natolik podobné, že lidé, kteří je neznají, si tyto osoby (co spolu jinak nemají vůbec nic společného a dokonce se třeba ani navzájem neznají) pletou. A to asi nechcete, aby si vás a vaše dílo případní čtenáři nebo diváci s někým spletli, že? V případě, že máte nějaké velmi obvyklé české jméno (Petr Svoboda, Eva Novotná apod. – na stránkách ministerstva vnitra se dá zjistit, kolik nositelů stejného křestního jména i příjmení se v ČR vyskytuje) může přezdívka uváděná spolu se jménem naopak velmi dobře sloužit k odlišení dvou umělců shodných nebo podobných jmen. Má-li být ovšem přezdívka součástí vašeho uměleckého jména, mělo by se jednat o takovou přezdívku, kterou užíváte často nebo dokonce trvale. Pokud na každých druhých stránkách nebo v každé druhé debatě vystupujete pod jiným nickem, není asi úplně nejvhodnější mít některý z těchto nicků jako součást jména, protože místo k lepší identifikaci to povede spíše k ještě většímu zmatení případného čtenáře či diváka.

Hodnocení

Proč je vaše soutěž dvoukolová?

Důvody jsou v zásadě dva, jeden by bylo možno nazvat „teoretickým“ a ten druhý „praktickým“.

Z hlediska praktického je naprosto neúnosné, aby odborní porotci hodnotili desítky nebo dokonce stovky soutěžních prací. Zvláště u literárních děl je to prakticky nemožné, tyto lidé nemají porotcování naší soutěže jako své zaměstnání, ale dělají to ve svém volném čase, až po skončení práce, která je živí (a velmi často je se čtením a hodnocením textů či posuzováním výtvarných děl dosti výrazně spjatá, takže toho mají kolikrát za celý den „až nad hlavu“). Také doufáme, že naprostá většina těch úplně nejhorších „propadáků“ (hemžících se gramatickými a stylistickými hrubkami, mizerně napsaných nebo namalovaných, k uzoufání nudných atd.) do druhého kola neprojde, takže porotci (snad) nebudou nuceni si u každé druhé posuzované práce říkat něco jako „mám já to zapotřebí, neměl bych jít raději rybařit na Fidji?“

Ryze teoreticky pak jde o to, že mnozí mladí umělci si myslí, že „to jediné, pravé a vznešené“ umění se vyznačuje tím, že je to jakási elitářská záležitost, cosi „výhradně pro znalce, nikoli pro plebs“ – a tak propadají představě, že jejich tvorba musí být co možná nejvíce podivná, nesrozumitelná a nepochopitelná, a čím více lidí ji nechápe, tím větší „umění“ to je. Podobné „umění“ ovšem v 99,9% případů není žádná umělecká tvorba, ale jen trapná póza. Londýnské divadlo Globus, kde měly premiéry Shakespearovy hry, bylo místo, kam chodili řemeslníci, námořníci, kupci, rybáři a pradleny, to samé platí o místech, kde se hrály Moliérovky komedie, tam také chodili úplně obyčejní Pařížané té doby a ne nějaká intelektuální elita. Hugovy, Balzacovy, Stendhalovy nebo Scottovy romány (o románech Dumasových, Dickensových nebo Doyleových ani nemluvě) vycházely jako přílohy novin a časopisů ve stotisícových nákladech, tedy kupovali je hlavně dělníci a služky, nikoli univerzitní profesori. A Mozart nebo Verdi byli pop-music své doby, jejich neslavnější skladby fidlali venkovští šumaři a hráli flašinetáři na ulicích.

Ano, pár umělců se zapsalo do dějin tím, že základní zásady a principy toho kterého žánru nebo stylu ignorovali či dokonce úplně „postavili na hlavu“, ovšem zaprvé začali takto

experimentovat až dlouho poté, co naprosto dokonale ovládali „klasické“ řemeslo, a za druhé o nich velmi často mnozí mluví, ale jen málo je skutečně čte, sleduje nebo poslouchá – ostatně, kolik intelektuálů (či spíše „intelektuálů“) skutečně četlo Kafku nebo Goetha? Natož pak Prousta nebo Joyce. Zato se můžete vsadit, že „Tři mušketýry“, „Psa baskervillského“ nebo „Vraždu v Orient-Expresu“ určitě četli – ovšem stejně vám budou vykládat, že Proust je větší umělec než Dumas a Christie oproti Joyceovi psala brak. Nevěřte jim.

A začínat svou uměleckou dráhu tím, že aniž máte dostatečně dobře zvládnuté řemeslo, začnete ve své prvotině divoce experimentovat, to vážně není dobrý nápad. Jestliže čtenáři vaše dílo nechápou, nebaví je nebo jim dokonce přijde nudné, chyba je na vaší straně. První kolo je tedy pro autora určitý „křest ohněm“ – pokud jeho dílo do druhého kola nepostoupí, nemusí to hned znamenat, že je vysloveně a po všech stránkách špatné (nebo aspoň v jednom aspektu výrazně špatné), důvodem může být i to, že je sice řemeslně vcelku zvládnuté, ale jinak zcela tuctové a tím nudné, zkrátka šedá myš, co nikoho nezajímá.

Proč laický porotce musí hodnotit celou kategorii a nemůže hlasovat jen pro jednotlivé dílo?

Důvodem je snaha o co možná největší objektivitu obou dvou kol soutěže. Nechceme, aby se z prvního kola stalo něco na způsob facebookového „lajkování“, tedy aby do druhého kola postupovaly na úkor skutečné kvality výhradně práce těch, kteří mají nejvíc kamarádů a známých, resp. jsou schopni „překecat“ co možná nejvíce lidí, aby pro jejich dílo hlasovali.

Tím, že každý laický porotce musí ohodnotit celou soutěžní kategorii, a my zároveň nezapočítáváme zjevně neobjektivní hodnocení (k nim více v odpovědi na následující dotaz), ho nutíme, aby si prohlédl či přečetl celou hodnocenou kategorii. A tím pádem aby ji hodnotil alespoň relativně férově – tedy jinými slovy aby sice nejspíš nakonec dal nejvyšší hodnocení svému „favoritovi“, ale zbytek kategorie už hodnotil v zásadě objektivně, tedy to, co podle něj nestojí za nic, patřičně „zařízl“, a tomu, co se mu naopak hodně líbilo, dal stejně nebo jen o malounko méně bodů než onomu favorizovanému dílu.

Co je podle vás zjevně neobjektivní hodnocení?

Velmi stručně a zároveň obecně řečeno je jím každé hodnocení, z něhož je na první pohled jasné, že se ve skutečnosti jedná o „lajkování“ určitého konkrétního díla a zbytek soutěžní kategorie laický porotce „neviděl ani z rychlíku“. Více to nehodláme rozvádět, abychom tak neposkytovali případné návody na to, jak co nejlépe obcházet naše pravidla.

Je porušením pravidel, když řeknu svým kamarádům, aby hlasovali pro můj obrázek?

Za prvé, jak již bylo řečeno výše, vaši kamarádi musejí hodnotit celou soutěžní kategorii, nemohou „hlasovat“ pouze pro váš obrázek. Za druhé pokud své přátele nabádáte k tomu, aby ve svém hodnocení vaše dílo hodnotili vysoko a všechna ostatní díla v dané kategorii výrazně hůře, nabádáte je tím vlastně k porušování pravidel naší soutěže, čímž sám pravidla také porušujete (viz Příloha 2). A za třetí pokud vás vaši přátelé poslechnou a učiní zjevně neobjektivní hodnocení kategorie, ve které se vaše dílo nachází, jejich hodnocení v souladu s pravidly stejně nebude vzato v potaz, takže vaše riskování, že se nějak „provalí“ porušení pravidel z vaší strany, bude stejně zcela zbytečné a nijak si jím nepomůžete.

Poněkud jiná situace je, pokud svým přátelům řeknete, že v té a v té kategorii máte soutěžní dílo (a třeba i že se jmenuje tak a tak) a že je prosíte, aby příslušnou kategorii hodnotili – podobný postup je zcela v souladu s pravidly, pokud ovšem nevede k porušení anonymity soutěže. Tedy jinými slovy, jak už jsme psali dříve, dávejte si opravdu velký pozor na to, kolika lidem, kterým lidem a jakou formou tuto informaci sdělíte – v případě vaší neopatrnosti by vás místo „pojištění

si“ postupu do druhého kola mohla čekat i diskvalifikace.

Proč musí administrátor hlídat, aby ve všech kategoriích bylo podobně soutěžních prací?

Opět z důvodu snahy o maximální možnou objektivitu hodnocení prvního kola. |Práce v početně málo obsazené kategorii je vždycky ve výhodě oproti práci v kategorii, ve které je celkový počet soutěžních děl mnohem vyšší. Aby tedy jenom kvůli náhodě (do určité kategorie v tom kterém soutěžním ročníku došlo mnohem méně prací než do kategorie jiné) nebyla určitá práce neférově zvýhodněna nebo naopak hendikepována.

Počet 20 jako absolutní minimum pro soutěžní kategorii je pak motivován snahou, aby do druhého kola nepostupovala výtvarná nebo literární díla, jejichž jedinou kvalitou je, že se jedná o ty příslovečné „jednooké mezi slepými“.

Ze stejných důvodů, pokud v určitém ročníku přijde do soutěže příliš málo buď fan-fiction nebo fan-artů nebo obojího, je tato situace řešena zvláštním způsobem, v krajním případě se může jednat i o to, že v tomto roce sborník nejlepších prací nebude vydán a práce, které si podle odborné poroty zaslouží publikování (což zdaleka nemusejí být všechny finálové) budou otištěny až v následujícím roce spolu s tím nejlepším z dalšího ročníku – rovněž tak může být rozhodnuto o tom, že výstava nejlepších fan-artů v tomto roce neproběhne, ale bude spojena až s výstavou v roce následujícím.

Neprotiřečí si váš soutěžní řád, když na straně jedné je administrátor povinen hlídat, aby v jedné kategorii nebylo více než 60 prací, ale na straně druhé počítá s tím, že v soutěžní kategorii může být až 160 prací?

Neprotiřečí, maximální počet soutěžních prací v jedné kategorii je na 60 děl stanoven pouze u děl literárních (tedy fan-fiction), protože naprostá většina hodnotitelů by nebyla ochotná (a nejspíš ani schopná) přečíst za necelé tři měsíce, po které probíhá hodnocení, větší množství povídek a básní, a to i kdyby většina z nich byla velmi krátkých. Hodnocení výtvarných děl je časově mnohem méně náročné, takže v případě, že by došlo opravdu velké množství soutěžních fan-artů, je možné pro účely hodnocení vytvořit daleko početnější kategorie.

Proč nezveřejňujete výsledky prvního kola?

Za prvé proto, že nechceme nijak, ani sebemeně nepřímou ovlivňovat odborné porotce, takže po uzavření hodnocení prvního kola jeho výsledky zveřejnit nemůžeme, protože bychom tím přinejmenším nepřímou naznačovali, jaký asi tak bodový zisk „nasbíraly“ postupující práce.

A po skončení hodnocení druhého kola je nezveřejňujeme proto, že se domníváme, že účelem naší soutěže rozhodně není mladé začínající umělce dehonestovat nebo od případné další tvorby odrazovat. Myslíme si, že úplně stačí, když jsou zveřejněny názvy děl, která postoupila do druhého kola (z čehož se pak dá snadno dovodit, které práce tedy do druhého kola nepostoupily), aniž by bylo nutno uvádět, kdo byl autorem těch nepostoupivších prací, ani jaké (jak mizerné) celkové hodnocení ta která práce v prvním kole získala. Každý soutěžící, který do druhého kola nepokračuje, je informován administrátorem soukromým mailem, jak přesně v prvním kole dopadl, a nikdo kromě něj tyto podrobnosti opravdu vědět nepotřebuje.

V pravidlech ani v soutěžním řádu o tom moc nepíšete, jak vlastně probíhá to hodnocení odborných porot?

Každý odborný porotce dostane soupis všech fan-fiction (nebo fan-artů, podle toho, zda hodnotí literární nebo výtvarná díla), které postoupily do druhého kola. Tato postupující díla jsou seřazena zcela namátkově (např. podle abecedy), aby porotce nemohl nijak zjistit ani se

domýšlet, jaké pořadí či kolik bodů celkem to které dílo získalo v prvním kole. Stejně jako laičtí porotci v prvním kole, i odborní porotci v druhém kole jednotlivým soutěžním dílům udělují od 10 do 90 bodů (10 je nejhorší hodnocení, 90 nejlepší).

Kromě udělených bodů odborný porotce taky může (ale nemusí) ke všem hodnoceným povídkám nebo jenom k některým z nich napsat i slovní hodnocení. Stejně tak pokud se domnívá, že si některé soutěžní dílo zaslouží nějaké zvláštní ocenění, připiše to do hodnocení. Pak svůj hodnotící protokol zašle administrátorovi soutěže. Ten poté, co mu přijdou protokoly od všech porotců, provede součty přidělených bodů, na jejichž základě je stanoveno výsledné pořadí fan-fiction a fan-artů postoupivších do druhého kola soutěže.

Pokud je jedno či více děl navrženo některým z porotců na nějaké mimořádné ocenění, administrátor o tom uvědomí ostatní odborné porotce a požádá je o názor, jak s tímto dílem naložit – zda cenu udělit či neudělit, případně, pokud většina odborné poroty je zásadně proti udělení zvláštní ceny, tak zda dílo, byť neskončilo na „publikovatelné“ pozici, výjimečně ve sborníku otisknout, nebo (jedná-li se o fan-art) je vystavit spolu s nejlepšími pracemi.

V zásadě stejným způsobem se postupuje v případě, pokud se odborný porotce domnívá, že určité dílo či díla jsou nepublikovatelná bez ohledu na to, na kterém místě ve druhém kole skončí – tento svůj názor napíše do poznámky, a administrátor poté, co sečte příslušnou soutěžní kategorii, s tímto stanoviskem seznámí ostatní členy odborné poroty a požádá je o vyjádření, jak by s tímto dílem/díly mělo být naloženo.

Vzhledem k tomu, že hodnocení fan-artů je časově neporovnatelně méně náročné než hodnocení fan-fiction, je dosti pravděpodobné, že by první výstava nejlepších soutěžních fan-artů (podle bodu 24 Pravidel) mohla proběhnout nejen několik týdnů před konáním galavečera, ale dokonce i před uzavřením hodnocení fan-fiction, tedy už koncem jara – najde-li se vhodná příležitost.